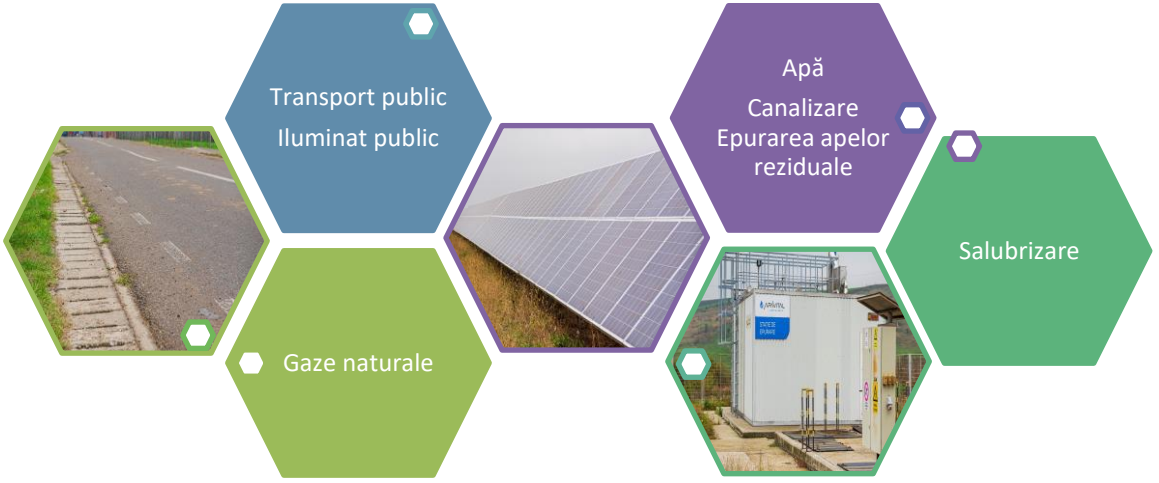

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

Unitatea Administrativ-Teritorială BĂLȚAȚI – Iași

CUPRINS

I. INTRODUCERE 9

1.1 Direcţii de acţiune 21
1.2 Obiective generale 23

II. PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI BĂLȚAȚI 27

2.1. Localizare geografică și acces 27
2.2. Scurt istoric și componență teritorial-administrativă 30
2.3. Elemente de cadru natural 32
2.4. Relații în teritoriu 43
2.5. Imagini din comună 51

III. OBIECTIVELE SPECIFICE SECTORULUI SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE 77

3.1 Serviciul de alimentare cu apă, canalizare şi epurare a apelor reziduale . 77
3.2 Serviciul de salubrizare a localităţilor 99
3.3 Serviciul de transport public local 109
3.4. Serviciul de iluminat public 119
3.5. Sistemul de alimentare cu gaze naturale 125

IV. MANAGEMENTUL SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE 145

4.1. Principii generale 145
4.2 Liniile directoare adresate autorităţilor administraţiei publice locale 150
4.2.1. Servicii adaptate nevoilor 150
4.2.2. Informaţie şi publicitate 153
4.2.3 Simplificare administrativă 154
4.2.4 Modul de tratare a petiţiilor utilizatorilor 154
4.2.5 Participarea utilizatorilor la gestiunea serviciilor comunitare de utilităţi publice 155
4.3. Furnizarea / prestarea serviciilor comunitare de utilităţi publice 157
4.3.1 Gestiunea serviciilor 157
4.3.2 Finanţarea serviciilor comunitare de utilităţi publice 159
4.3.3 Modernizare şi inovare 160
4.4. Gestiunea performanţei 160
4.4.1 Principiile evaluării performanţei 160
4.4.2 Punerea în practică a sistemului de evaluare 163
4.4.3 Ameliorarea gestiunii serviciilor comunitare de utilităţi publice locale 165
4.5. Concesiunea serviciului public către sectorul privat 166
4.5.1 Decizia de concesiune 166
4.5.2 Clauze contractuale 168
4.5.3 Finanţarea serviciilor în cazul gestiunii delegate 169
4.6. Cooperarea 172
4.6.1 Cooperarea cu sectorul privat 172
4.6.2 Cooperarea intercomunitară 173

V. CREŞTEREA CAPACITĂŢII DE ABSORBŢIE A FONDURILOR DE INVESTIŢII.....175

5.1 Surse de finanţare.....176
5.1.1 Fonduri de la Uniunea Europeană.....176
5.1.2 Resurse de la instituţiile financiare locale, de la instituţii financiare internaţionale şi/sau obţinute prin PPP.....179
5.1.3 Resursele de la instituţiile financiare locale şi/sau obţinute prin PPP.....180
5.1.4 Resursele de la instituţiile financiare.....181
5.2 Bugetul de stat.....182
5.3 Bugetul local.....184
5.4 Participarea sectorului privat.....185
5.5 Alte surse de finanţare.....188
5.5.1 Resurse de la instituţiile financiare locale, de la instituţii financiare internaţionale şi/sau obţinute prin PPP.....188
5.5.2 Resursele de la instituţiile financiare locale şi/sau obţinute prin PPP.....189

VI. FUNDAMENTAREA STRATEGIEI PRIVIND ACCELERAREA DEZVOLTĂRII SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE 191

VII. IMPLEMENTAREA SI MONITORIZAREA STRATEGIEI LOCALE 195

7.1. Planul de implementare al strategiei locale.....196
7.2 Monitorizarea strategiei.....198
7.2.1 Procesul de monitorizare a serviciului public prin implicarea cetăţeanului.....198

7.2.2 Procesul de monitorizare a serviciului public prin implicarea autorităților locale 200

ABREVIERI 203

ANEXE 207

ANEXA 1. PROGRAM DE INVESTIŢII STRATEGICE AFERENTE SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE..... 207
ANEXA 2. PROGRAM DE INVESTIŢII STRATEGICE AFERENTE SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE..... 210
ANEXA 3. CADRUL LEGISLATIV AL FUNDAMENTĂRII STRATEGIEI LOCALE PRIVIND ACCELERAREA SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE 212

I. INTRODUCERE

Strategia locală a comunei Bălțați privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice, aşa cum acestea sunt definite în legislaţia în vigoare, este elaborată în baza HG 246/2006, modificată prin Hotărârea nr. 942/2017 privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor şi are ca obiectiv fundamental îndeplinirea angajamentelor care vizează domeniul serviciilor comunitare de utilităţi publice pe care România şi le-a asumat prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană în vederea creşterii calităţii acestora şi asigurării accesului egal al cetăţenilor la serviciile respective. Implementarea acquis-ului comunitar în acest domeniu a determinat crearea unui cadru legislativ care include dispoziţii specifice fiecărui serviciu comunitar de utilităţi publice, respectiv:

- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilităţi publice.
- Ordonanța de urgență nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice

nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006 - Guvernul României.

- Legea nr. 241/2006 care înlocuieşte Ordonanţa Guvernului nr. 32/2002 privind organizarea şi funcţionarea serviciilor publice de alimentare cu apă şi de canalizare, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 634/2002, cu modificările şi completările ulterioare stabileşte cadrul general al organizării, gestionării, exploatării şi finanţării acestora, republicată în temeiul art. V din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 26 februarie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 204 / 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 791 din 26 noiembrie 2012, dându-se textelor o nouă

numerotare. Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241 / 2006 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 29 iunie 2006, rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 25 ianuarie 2007 și a mai fost modificată prin Legea nr. 187 / 2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286 / 2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012. Ultima modificare realizată prin: Legea nr. 215/2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006 și abrogarea alin. (2) al art. III din Legea nr. 224/2015 pentru modificarea și completarea Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006.

- Legea nr. 101/2006 privind serviciul de salubrizare a localităţilor, actualizată cu modificările și completările aduse de Orgonanța de Urgență a Guvernului nr. 92 din 26 septembrie 2007 și Legea nr. 99/2014 pentru

modificarea și completarea Legii serviciului de salubrizare a localităților nr. 101/2006.

- Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, actualizată, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 262 din 19.04.2007. Legea transportului public a fost actualizată prin:
  - Ordonanța nr. 21/2011 privind înființarea Autorității Metropolitane de Transport București, 4 septembrie 2011, Monitorul Oficial al României nr. 623/2011.
  - Legea nr. 163/2011 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor de transport public local nr 92/2007, 25 iulie 2011, Monitorul Oficial al României nr. 519/2011.
  - Ordonanța de Urgență nr. 34/2010 privind unele măsuri pentru întărirea controlului în scopul combaterii transporturilor ilicite de mărfuri și de

persoane, 24 iulie 2010, Monitorul Oficial al României nr. 234/2010.

- Ordonanța de urgență nr. 34/2010 privind unele măsuri pentru întărirea controlului în scopul combaterii transporturilor ilicite de mărfuri și de persoane 13 aprilie 2010, Monitorul oficial al României nr. 234/2010.
- Legea nr. 328/2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor de transport public local nr. 92/2007.

- Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 517 din 15 iunie 2006.
- Legea nr. 215/2001 a administraţiei publice locale
- Legea nr. 195/2006 legea - cadru a descentralizării stabileşte principiile generale în baza cărora se realizează transferul de competenţe de la autorităţile administraţiei publice centrale către autorităţile administraţiei publice

> locale. Potrivit dispoziţiilor acestei legi, autorităţile administraţiei publice locale exercită competenţe exclusive în ceea ce priveşte alimentarea cu apă, canalizarea şi epurarea apelor reziduale şi pluviale, iluminatul public, salubrizarea, precum şi transportul public local de călători. Modificată prin Hotărârea nr. 229/2017 privind aprobarea Strategiei generale de descentralizare.

Prin urmare, în exercitarea competenţelor menţionate, autorităţilor administraţiei publice locale le revine obligaţia de a elabora strategii de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilităţi publice, ţinând seama de dispoziţiile specifice ale legilor adoptate în acest domeniu. Potrivit dispoziţiilor Legii nr. 51/2006, serviciile comunitare de utilităţi publice, avute în vedere de prezenta strategie, reprezintă totalitatea activităţilor de utilitate şi interes public general, desfăşurate la nivelul comunelor, oraşelor, municipiilor sau judeţelor sub conducerea, coordonarea şi responsabilitatea autorităţilor administraţiei publice locale, în scopul

satisfacerii cerinţelor comunităţilor locale, prin care, se asigură următoarele utilităţi:

1) alimentarea cu apă;
2) canalizarea şi epurarea apelor reziduale;
3) colectarea, canalizarea şi evacuarea apelor pluviale;
4) salubrizarea localităţilor şi managementul deşeurilor solide;
5) alimentarea cu energie termică în sistem centralizat;
6) transportul public local;
7) iluminatul public.

Dimensiunea economico - socială a serviciilor comunitare de utilităţi publice şi rolul acestora în menţinerea coeziunii sociale, reclamă şi justifică adoptarea şi implementarea unui set de măsuri având ca obiectiv dezvoltarea durabilă, atingerea standardelor Uniunii Europene şi eliminarea disparităţilor economico - sociale dintre statele membre ale acesteia şi România.

Ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană, creşterea capacităţii de atragere şi absorbţie a fondurilor europene a devenit o prioritate atât pentru autorităţile administraţiei publice centrale, cât şi pentru autorităţile administraţiei publice locale din judeţul Iași, care a determinat elaborarea strategiei locale pe termen lung, destinată accelerării, modernizării şi dezvoltării infrastructurii tehnico - edilitare aferente serviciilor comunitare de utilităţi publice în vederea asigurării accesului populaţiei la acestea.

Având în vedere noul cadru legislativ adoptat în domeniul serviciilor comunitare de utilităţi publice, autorităţile administraţiei publice locale din comuna Bălțați se află în plin proces de elaborare a planurilor şi strategiilor de dezvoltare a acestei unităţi administrativ - teritoriale, urmărind printre altele, iniţierea şi derularea unor proiecte coerente care să contribuie la modernizarea serviciilor comunitare de utilităţi publice, astfel încât acestea să corespundă necesităţilor beneficiarilor finali. Dezvoltarea serviciilor comunitare de utilităţi publice şi reforma

acestui domeniu de activitate, determină implicaţii economico - sociale majore şi au la bază următoarele orientări:

a) organizarea serviciilor comunitare de utilităţi publice în raport cu cerinţele populaţiei;

b) introducerea standardelor de calitate (indicatorilor de performanţă) în baza cărora serviciile comunitare de utilităţi publice să poată fi monitorizate şi evaluate;

c) liberalizarea pieţei serviciilor comunitare de utilităţi publice, precum şi eliminarea din legislaţie a tuturor barierelor instituţionale care împiedică investiţiile private în infrastructura aferentă utilităţilor publice;

d) promovarea relaţiilor contractuale echilibrate, orientate către rezultat, bazate pe conceptul gestiunii delegate;

e) instituirea unui sistem de monitorizare şi evaluare a executării contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilităţi publice;

f) adoptarea unor proceduri şi mecanisme specifice pentru monitorizarea şi evaluarea performanţelor serviciilor comunitare de utilităţi publice;

g) corelarea planurilor de amenajare a teritoriului cu proiecte de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilităţi publice;

h) extinderea gestiunii delegate a serviciilor comunitare de utilităţi publice bazată pe contracte de concesiune şi contracte de parteneriat public - privat, promovarea privatizării operatorilor furnizori/prestatori ai serviciilor comunitare de utilităţi publice şi atragerea investiţiilor private în dezvoltarea şi modernizarea sistemelor comunitare de utilităţi publice;

i) clarificarea principiilor şi mecanismelor decizionale cu privire la iniţierea, fundamentarea, aprobarea şi finanţarea investiţiilor publice de interes local;

j) continuarea programelor privind alimentarea cu apă a satelor, conform HG 577/1997 pentru aprobarea programului privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apă a satelor, conectarea satelor la reţeaua de electrificare şi la reţelele telefonice, republicată, cu

modificările şi completările ulterioare şi HG 687/1997 privind contractarea şi garantarea de către Guvern a unor credite pentru realizarea unor programe guvernamentale privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apă a satelor, asigurarea cu locuinţe sociale, refacerea şi dezvoltarea infrastructurii în intravilanul localităţilor rurale, cu modificările şi completările ulterioare şi lansarea programului naţional de realizare a sistemelor de canalizare şi epurare a apelor reziduale în localităţile rurale şi localităţile recent declarate oraş, dar care nu dispun de infrastructura edilitar-urbană aferentă;

k) implementarea Planului Naţional de Gestionare a Deşeurilor, prin: dezvoltarea unui sistem integrat de management al deşeurilor municipale în localităţile urbane şi rurale, inclusiv implementarea sistemelor de colectare selectivă şi valorificare a deşeurilor şi ambalajelor la nivelul persoanelor fizice, instituţiilor publice şi al agenţilor economici; constituirea parteneriatelor de tip public-privat în ceea ce priveşte reducerea generării, refolosirea, reciclarea şi eliminarea deşeurilor municipale; implementarea reglementărilor care

transpun legislaţia comunitară privind depozitarea şi incinerarea deşeurilor;

l) reactualizarea standardelor şi reglementărilor tehnice privind construcţia şi exploatarea sistemelor de canalizare şi a staţiilor de epurare a apelor reziduale, vizând îmbunătăţirea preluării, colectării, epurării şi evacuării apelor reziduale;

m) realizarea unor sisteme integrate de alimentare cu apă, canalizare şi epurare a apelor reziduale la standarde europene, fie prin realizarea unor noi sisteme tehnico - edilitare, fie prin modernizarea şi retehnologizarea celor existente, la nivelul comunei Bălțați;

n) pregătirea unui portofoliu de proiecte eligibile pentru construcţia, dezvoltarea şi modernizarea sistemelor de alimentare cu apă şi a sistemelor de canalizare pentru comuna Bălțați;

o) utilizarea transparentă şi creşterea capacităţii de atragere, utilizare şi absorbţie a instrumentelor structurale, prin pregătirea unui portofoliu de proiecte şi obiective de investiţii specifice infrastructurii tehnico - edilitare aferente serviciilor comunitare de utilităţi publice.

1.1 Direcţii de acţiune

Direcţiile de acţiune stabilite prin Strategia naţională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice vizează:

- definirea şi stabilirea cadrul instituţional şi organizatoric necesar îmbunătăţirii managementului serviciilor comunitare de utilităţi publice;
- stabilirea atribuţiilor, competenţelor şi responsabilităţilor între factorii implicaţi în înfiinţarea, organizarea, funcţionarea, gestionarea şi exploatarea serviciilor comunitare de utilităţi publice şi partajarea acestora pe baza principiului descentralizării serviciilor publice, autonomiei locale, subsidiarităţii şi propor-ţionalităţii;
- crearea cadrului şi a instrumentelor necesare gestionării eficiente a fondurilor de investiţii necesare modernizării şi

dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferentă serviciilor comunitare de utilităţi publice;

- popularizarea procedurilor specifice şi facilitarea accesului la resursele financiare necesare accelerării dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice;
- utilizarea eficientă a resurselor - umane, materiale, financiare - disponibile, proprii sau atrase;
- susţinerea efectivă şi coerentă, prin programe şi politici guvernamentale adecvate, a reabilitării, modernizării şi dezvoltării la standarde UE a serviciilor comunitare de utilităţi publice, în special în zonele defavorizate, ca factor esenţial pentru menţinerea şi întărirea coeziunii economico-sociale.

Direcţiile de acţiune menţionate trebuie aplicate atât la nivel central cât şi local de către autorităţile administraţiei publice, respectiv Consiliul Local Bălțați, în contextul elaborării şi adoptării propriei strategii de accelerare a dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi

publice. În raport cu direcţiile de acţiune menţionate, prin implementarea propriei strategii de accelerare a dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice, Consiliul Local Bălțați urmăreşte să iniţieze proiecte care să corespundă necesităţilor existente la nivel local, cu respectarea standardelor comunitare de calitate.

1.2 Obiective generale

Strategia naţională în domeniul accelerării dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice stabileşte obiectivele generale în raport cu care se elaborează şi se implementează strategiile locale de către autorităţile administraţiei publice din fiecare unitate administrativ - teritorială. Prin urmare, elaborarea strategiei locale a comunei Bălțați privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice se realizează cu respectarea următoarelor obiective generale:

- atingerea conformităţii cu prevederile legislaţiei UE aplicaţiile serviciilor comunitare de utilităţi publice;

- respectarea angajamentelor asumate de România cu privire la implemen-area acquis-ului comunitar aplicabil serviciilor comunitare de utilităţi publice;
- atingerea conformităţii cu standardele comunitare privind calitatea şi cantitatea serviciilor comunitare de utilităţi publice;
- creşterea capacităţii de absorbţie a resurselor financiare alocate din fonduri comunitare şi de atragere a fondurilor de investiţii;
- creşterea capacităţii de elaborare, promovare şi finanţare a proiectelor de investiţii aferente infrastructurii de interes local;
- creşterea graduală a capacităţii de autofinanţare a serviciilor comunitare de utilităţi publice şi a infrastructurii tehnico - edilitare aferente, corespunzător nivelelor acceptate în Uniunea Europeană;
- satisfacerea cerinţelor de interes public ale colectivităţii locale şi creşterea bunăstării populaţiei.

II. PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI BĂLȚAȚI

2.1. Localizare geografică și acces

Comuna Bălțați se află în centrul județului Iași, aproximativ la jumătatea distanței dintre Municipiul Iași și Municipiul Pașcani.

Comuna este străbătută de șoseaua națională DN28, care leagă Iașul de Roman și este încadrată între Câmpia Moldovei, șesul Bahluiului și afluenții lui.

Față de municipiul Iași, comuna Bălțați este situată la o distanță de 39 km pe DN28 (DE583).

Vecinii comunei Bălțați sunt:

- comunele Belcești și Erbiceni – în Nord
- orașul Podu Iloaiei – în Est
- comunele Lungani și Brăiești – în Sud
- orașul Târgu Frumos, comuna Cucuteni și comuna Cotnari – în Vest.

Amplasarea comunei Bălțați în cadrul județului Iași

Comuna are în componență următoarele localități:

- Bălțați (reședința)
- Cotîrgaci
- Filiași
- Mădîrjești
- Podișu
- Sîrca
- Valea Oilor.

Principalele căi de acces în comuna Bălțați sunt:

- E 583
- DN 28
- DJ 282E
- Drumurile comunale DC 90, DC 115 (Sârca-Spinoasa), DC 116 (Bălțați-Valea Oilor-Podișu), DC 117 (Războinei-Podișu-Belcești)

Centru urbane importante apropiate:

- orașul Târgu Frumos – 9,5 km
- orașul Podu Iloaiei– 12,5 km
- municipiul Iași – 35 km.

Distanţa din centrul comunei până la:

- Aeroport Iași – 43 km
- Municipiul Pașcani – 35 km
- E583 – 0,45 km
- Gara Sârca – 5 km

- Benzinărie – 5,5 km (benzinăria din comuna Războieni); 8,5 km (benzinăria din satul Budăi, orașul Podu Iloaiei).

2.2. Scurt istoric și componență teritorial-administrativă

La sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna nu exista, o parte din satele ei, existente la acea vreme, fiind incluse în comuna Brăești și altele alcătuind comuna Sârca (cu satele Sârca, Bidăile, Lungani, Crucea, Cosițeni, Mădârjești și Goești având în total 3.519 locuitori, 5 biserici, 3 școli, 4 mori de apă și 2 de aburi). Anuarul Socec din 1925 consemnează apariția comunei Bălțați, în plasa Cârligătura a județului Iași, având 1.183 de locuitori în satele Bălțați, Sârca și Valea Oilor și în cătunele Făcuți și Gugea. În 1931, comuna a fost desființată și satele ei au fost incluse în comuna Lungani.

Comuna Bălțați a fost reînființată, în structura anterioară, plus satele Cotârgaciu și Mădârjești, după al Doilea Război Mondial.

În 1950, ea a fost transferată raionului Târgu Frumos și apoi (după 1956) raionului Pașcani din regiunea Iași. În 1968, comuna a revenit la județul Iași, reînființat și tot atunci a fost desființat satul Gugea, comasat cu Valea Oilor.

2.3. Elemente de cadru natural

Relieful

Relieful se prezintă sub formă de interfluvii largi, cu platouri întinse și cu versanți cu diferite grade de înclinare.

La Nord de Valea Bahluiețului se desfășoară o serie de interfluvii largi, separate de văi înguste cu direcția NV-SE. Atât suprafața generală, cât și fiecare interfluviu luat în parte are o înclinație ușoară de la NV la SE, datorită înclinării în acest sens a stratelor geologice.

Argilele și marnele au o apariție frecventă datorită eroziunii intense. Asocierea eroziunii de duprafață cu eroziunea de adâncime, alunecările active și semiactive, solifluxiuni și eflorescente de săruri, determină un aspect de badlans (pământuri rele) al acestor versanți.

Relieful sculptural de pe raza comunei Bălțați este caracterizat prin interfluvii larg boltite, văi cu pante domoale și șesuri

dezvoltate, versanți modelați de alunecări. Din punct de vedere practic, aceste platouri, alături de terasele Bahluiețului, consitutie terenuri foarte bune pentru agricultură, care se pretează pentru mecanizarea lucrărilor.

Relieful de acumulare sau acumulatico-eroziv se găsește de-a lungul văilor principale, la contactul dintre diferitele trepte de relief sau la schimbările de pantă, reprezentate prin șesuri, terase, conuri de dejecție și glacisuri coluviale sau proluviale.

Pe raza comunei Bălțați se întâlnesc următoarele tipuri de drenaj extern:

- Solurile cu drenaj împiedicat – întâlnite în formele depresionare de pe văi, unde apa se acumulează din precipitații și din scurgeri laterale și stagnează la suprafața solului timp îndelungat (3-4 luni), înlesnind menținerea unei vegetații hidrofile de mlaștină

- Solurile cu drenaj foarte lent – întâlnite pe șesurile Bahluiului și Baluiețului, unde apa din precipitații bălțește timp de 2-3 săptămâni
- Soluri du drenaj lent – întâlnite în zonele înalte de pe șesurile Bahluiului și Bahluiețului și pe alte văi înguste, unde apa din precipitații este îndepărtată cu o întârziere de 4-6 zile
- Solurile cu drenaj moderat – întâlnite pe interfluvii, terase și versanți slab înclinați, de unde apa se scurge într-un timo relativ scurt
- Soluri cu drenaj lent la rapid – situate pe versanți cu alunecări de teren stabilizate, semiactive
- Soluri cu drenaj rapid – întânite pe pante cu înclinare moderată și puternică, de pe care apa din precipitații este rapid îndepărtată prin scurgere superficială și activă, unde datorită neuniformității versanților, drenajul este diferit.

Clima

Comuna Bălțați se află într-o zonă cu climă continentală, cu ierni geroase și veri foarte calde. Temperaturile medii anuale sunt de 9-10 grade Celsius, iarna între -2 și -3 grade Celsius (partea estică – joasă, fiind zona inversiunilor termice), iar vara 18-20 grade Celsius.

Temperaturile minime absolute ale cărot valori scad sub 0 grade se înregistrează din a doua decadă a lunii septembrie, cel mai devreme și se pot prelungi până în ultima decadă a lunii mai, cel mai târziu. Temperaturile minime absolute sunt de -28 grade Celsius și se înregistrează în lunile decembrie, ianuarie și februarie.

Regimul precipitațiilor anuale nu depășește 475 mm / anual. În sezonul cald precipitațiile au uneori caracter torențial, în special vara când se înregistrează averse de o intensitate deosebită.

Cantități mari de precipitații căzite în intervale scurte de timp provoacă vara inundații și eroziunea solului, iar iarna înzăpeziri.

Seceta și grinda sunt fenomenele negative ce afectează teritoriul comunei.

Rețeaua hidrografică

Râurile care aparțin bazinelor Jijiei și Bahluiului, alături de numeroasele iazuri, au un regim strâns legat de cel climatic. Astfel, alimentarea râurilor dominante (85-95%) este pulvio-nivală, iar scurgerea medie are valori foarte mari primăvara (44-51%) destul de ridicate vara (23-30%) și reduse iarna și toamna. Numărul mediu al zilelor cu îngheț este de 75-100 zile pe an.

Rețeaua hidrografică este formată din cursurile de apă Bahluieț și Valea Oilor cu afluenții lor Albești și Gerești, afluenți din izvoare de coastă. Regimul lor hidrologic este caracterizat prin variații însemnate ale debitelor și nivelurilor, creșterile acestora

producându-se mai ales primăvara și vara generând exces de umiditate și inundații locale.

Apele subterane sunt cantonate în intercalațiile permeabile ale substratului geologic Sarmațian, precum și în baza depozitelor cuaternare a complexului nisipos, fiind întâlnită adâncimi ce variază de la 2 la 20 m pe terase și interfluvii. În perioadele bogate în precipitații, sub cornișă, în prima treime a versanților în unele zone apar la zi izvoare de coastă.

Pânzele acvifere din teritoriu au debite relativ reduse (1l/s/foraj), neputând constitui surse alimentare cu apă în sistem centralizat.

Conform evidenței cadastrale – pe teritoriul comunei Bălțați se întâlnesc următoarele întinderi de apă:

- Sârca – râul Oii – cu o suprafață de 104 ha
- Dobre, Sârca – râul Oii – cu o suprafață de 31 ha
- Iaz piscicol Filiași, râul Oii – cu o suprafață de 19 ha
- Iazul Filiași Podiși, râul Oii – cu o suprafață de 14 ha

- Iazul Bejeneasa Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 32 ha
- Iazul Boureni Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 11 ha
- Iazu Facuri Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 27 ha
- Iazul Podișu (Ichim), râul Oii – cu o suprafață de 26 ha
- Iazul Mădîrjești Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 41 ha.

Solurile

În comuna Bălțați se întâlnesc următoarele clase de soluri: clasa molisolurilor, clasa solurilor hidromorfe, clasa solurilor neevoluate, trunchiate sau desfundate și complexe de soluri, alături de ravene și gropi de extracție.

Solurile dominante sunt cele din grupa cernoziomului levigat, iar pe suprafețele mai mici se întâlnesc și lăcoviști, lăcoviști de coastă și solonețuri de coastă afectate de procese de eroziune.

Fertilitatea solurilor erodate și a celor sărăturate se poate mări prin luarea unor măsuri antierozionale complexe și administrarea de amendamente cu fosfogips.

Aceste tipuri de sol sunt favorabile unei game largi de culturi agricole, cum ar fi cele cerealiere, tehnice, vii și livezi, iar solurile de pe versanții accentuați se recomandă a fi utilizate pentru pădure, plantații sau pășuni.

Vegetație și faună

Din punct de vedere geobotanic, teritoriul comunei Bălțați aparține zonei pădurilor cu o singură subzonă: subzona silvostepei care cuprinde între teritoriul. Pădurile de pe raza comunei ocupă 97,81 ha din suprafața totală, realizate din plantații pe terenuri degradate de eroziuni de suprafață, de adâncime și alunecări de teren. Aceste plantații sunt formate din quercus, pendunculiflora, acer campestra și ulmus campestris.

De asemenea, în comuna Bălțați există 10,65 ha perdele de-a lungul căii ferate, din diverse specii de plop și arbore: răchitarii, tufărișuri stejar, carpen, alun, cireș sălbatic.

Pajiștile sunt răspândite pe versanții erodați afectați de alunecări și salinizare, și pe șesuri și funduri de văi inundabile, cu soluri salinizate și gleizae, ocupând suprafața de 976,53 ha.

Influența negativă cel mai puternic resimțită este accelerarea eroziunii solurilor ca urmare a defrișării vegetației lemnoase, desțelenirii pajiștilor de pe versanți, precum și nerespectarea măsurilor agrotehnice antierozionale.

Fauna actuală a Comunei Baltatii este formată din iepuri, căprioare, nevăstuici, șoareci, ciocănitori, fazani. porci mistreți și căprioare, bursuci, rațe sălbatice, lebede.

Pădurile

Conform înregistrărilor cadastrale locale, la nivelul comunei Bălțați, o suprafață de 98 ha este acoperită cu păduri. Această suprafață este în administrația Ocolului Silvic Podu Iloaiei.

Pădurile de pe teritoriul comunei Bălțați administrate de Romsilva, prin Ocolul Silvic Podu Iloaiei sunt organizate pe 3 tronsoane și sunt cunoscute sub următoarele denumiri:

- Pădurea Chicerea (Sîrca)
- Pădurea La Popescu (Bălțați)
- Pădurea Cotîrgaci (Cotîrgaci).

La nivelul comunei Bălțați, Comunitatea Românilor din Emirate în colaborare cu asociația EcoAssist, au demarat o acțiune de protecție a mediului înconjurator și proiectul a constat în plantarea unei păduri. Proiectul a inceput în anul 2013 când s-au

plantat 2 ha de pădure, respectiv 10.000 de puieți și a continuat în anul 2014 cu o extindere pentru 5 ha.

Proiectul a prevăzut plantarea de păduri pe o suprafață totală de 15 ha în decurs de 5 ani.

Proiectul este unul național și se numește “Plantăm fapte bune în România”. Partenerii locali la nivelul comunei comunei Bălțați în acest proiect au fost:

- Direcția Silvică Iași
- SalubrIS
- Penitenciarul Iași
- Primăria Comunei Bălțați
- Agenția de Protecția Mediului Iași

Pe raza comunei Bălțați se întinde pe o suprafață de 13,62 km pătrați, **Situl Acumulările Belcești** cod sit ROSPA0109. Din acest sit, 0,31 km pătrați sunt pe raza comunei Coarnele Caprei și 2,50 km pătrați pe raza comunei Scobinți, cea mai mare suprafață desfășurându-se în comuna Bălțați.

2.4. Relații în teritoriu

Comuna Bălțați face parte din Grupul de Acțiune Locală Belcești-Focuri.

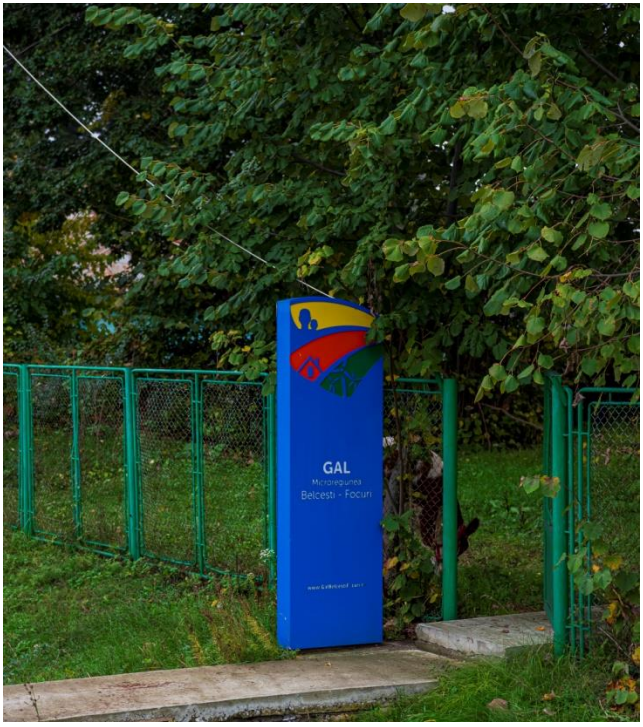

Asociaţia „Grupul De Acţiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri” este persoană juridică de drept privat cu scop nepatrimonial, independentă, înfiinţată în baza Ordonanţei Guvernului nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare, în anul 2012. Membrii fondatori, în număr de 37, sunt reprezentanţi ai Autorităţilor Publice Locale, parteneri din mediul privat şi societatea civilă.

Asociaţia „Grupul De Acţiune Locala Microregiunea Belcesti-Focuri” s-a înfiinţat pe baza liberului consimţământ al membrilor săi conform Actelor Adiționale nr. 1 și nr. 2 la Actul Constitutiv și Statut.

Scopul Asociației îl constituie dezvoltarea economică și socială la nivel regional și subregional, în baza unor acțiuni durabile, de calitate, sustenabile financiar, uman si instituțional, cooperarea cu alte microregiuni, reprezentarea unitară a intereselor legitime ale Asociației în raport cu administrațiile de la diferite niveluri, cu organismele guvernamentale centrale sau decentralizate, cu

organele de justiție, cu organismele naționale sau europene cu oricare alte instituții, entități asociative, persoane fizice sau juridice, care activează în domeniul dezvoltării rurale și urbane, în vederea creării și/sau îmbunătățirii cadrului necesar pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală a GAL-ului.

Teritoriul Grupului de Acţiune Locală - Microregiunea Belceşti-Focuri se întinde pe raza judeţului Iaşi, cuprinzând comunele din partea central-nordică a judeţului Iaşi .

Din punct de vedere administrativ, Grupul de Acţiune Locală - Microregiunea Belceşti-Focuri cuprinde 8 unităti administrativ – teritoriale, având în componenţă un număr de 33 localităţi.

Componența GAL se prezintă astfel:

- Comuna Bălțați
- Comuna Belcești
- Comuna Coarnele Caprei
- Comuna Erbiceni
- Comuna Fântânele
- Comuna Focuri
- Comuna Scobinți
- Comuna Sirețel.

Sursa:http://www.galbelcestifocuri.ro/prezentare/teritoriul-gal/s60.html, noiembrie 2020

Strategia locală pentru Asociația „Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri” își are originile din necesitatea tot mai stringentă de a pune la dispoziţia factorilor preocupați progresul economico-social al localităţilor componente, o gândire unitară cu privire la căile necesare de urmat, creând premisele

apariţiei unui efect sinergic, benefic pentru asigurarea unei dezvoltări armonioase şi durabile.

Dinamica locurilor de muncă care nu reușește să absoarbă din numărul șomerilor, coroborată cu scăderea numărului de locuitori și migrarea forței de muncă active, lipsa investițiilor, birocrația, personalul din instituțiile publice insuficient pregătit pentru a accesa fondurile europene destinate modernizării și comprimării decalajului dintre zona rurală și mediul urban, justifică necesitatea de a pune la dispoziţia factorilor implicati un instrument de lucru care să faciliteze dezvoltarea, promovarea şi implementarea unor proiecte ce vor contribui la dezvoltarea durabilă a teritoriului “Belcești-Focuri”, respectiv a Strategiei de Dezvoltare Locală. Pe de alta parte, pe termen lung, obiectivul acestei strategii este de a contribui la transformarea teritoriului ce-i face obiectul într-o zonă cu un caracter distinct şi cu o economie viabilă, capabil să ofere locuitorilor condiţii de trai mai bune, într-un mediu curat şi sănătos.

Principiile care au stat la baza elaborării strategiei au vizat în primul rând implicarea comunităţii, transparenţa, obiectivitatea şi sustenabilitatea acțiunilor prezente și viitoare ce vor fi derulate pentru dezvoltarea acestor comunități. Pentru a asigura cu success realizarea acestor deziderate, strategia va fi sprijinită la nivelul administraţiei publice de un management riguros, capabil să identifice toate oportunităţile pentru beneficiul comunităţii. Implementarea strategiei presupune cooperare între toţi factorii responsabili locali, respectiv administraţia publică locală, agenţi economici, organizaţii neguvernamentale şi societatea civilă.

Asociația „Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri” are sediul social în județul Iași, localitatea Focuri, comuna Focuri, și este un parteneriat public-privat format din 37 de parteneri.

Teritoriul acoperit de Asociația „Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri”, aparține din punct de vedere administrativ judetului Iași, fiind o zonă continuă, uniformă din

punct de vedere al datelor geografice și economice, cuprinzând 8 comune: Bălțați, Belcești, Coarnele Caprei, Erbiceni, Fântânele, Focuri, Scobinți, Sirițel.

Suprafata totala a teritoriului este de 497,22 km², cu o populație în număr de 41.656 locuitori (conform datelor furnizate de INSSE: și Recensământul populației din 2011), densitatea medie fiind de 83,78 locuitori/km². Cele 8 comune ce alcătuiesc teritoriul Grupului de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri, au în componență 33 de localități.

Direcții principale și responsabilităţi în ceea ce priveşte dezvoltarea teritorială a teritoriului identificate sunt diversificarea activităților economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători; crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, infrastructură fizică locală la scară mica și a serviciilor de bază; creșterea atractivității zonei și diminuarea migrației pupulației, în special a tinerilor;

îmbunătățirea incluziunii sociale inclusiv în ceea ce privește grupurile minoritare.

2.5. Imagini din comună

Peisaj din comuna Bălțați

Peisaj din comuna Bălțați

Peisaj din comuna Bălțați

Peisaj și drum din comuna Bălțați

Peisaj și drum din comuna Bălțați

Primăria şi Consiliul Local Bălțați

Monument al eroilor în comuna Bălțați

Proiect Înfrumusețare Centru Civic în comuna Bălțați

Proiect Înfrumusețare Centru Civic în comuna Bălțați

Clădirea în care funcționează Căminul Cultural și Biblioteca Comunală Bălțați

Elemente de infrastructură şi utilități publice, comuna Bălțați

Elemente de infrastructură și utilități publice, comuna Bălțați

Elemente de infrastructură şi utilități publice, comuna Bălțați

Stația de epurare, comuna Bălțați

Stație de pompare, comuna Bălțați

Parc Fotovoltaic, Sârca, comuna Bălțați

Gara CFR Sârca

Postul de Poliție, comuna Bălțați

Oficiul Poștal Bălțați

Centrul de zi pentru bătrâni, Bălțați

sursa: https://www.facebook.com/Centrudezibaltati/photos/a.262404290769931/1329177810759235

Cabinet medical individual, comuna Bălțați

Farmacie Bălțați

Centrul de Excelență al Cireşului şi Nucului

Centrul de Excelență al Cireşului şi Nucului

Staţiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură, Sârca

Staţiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură, Sârca

III. OBIECTIVELE SPECIFICE SECTORULUI SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE

H.G. nr. 246/2006 pentru aprobarea Strategiei naţionale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice modificată prin Hotărârea nr. 942/2017 privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor, stabileşte obiectivele specifice fiecărui tip de serviciu în legătură cu care autorităţile administraţiei publice locale exercită competenţe exclusive în temeiul Legii - cadru a descentralizării şi al Legii nr. 215/2001 a administraţiei publice locale, republicată.

3.1 Serviciul de alimentare cu apă, canalizare şi epurare a apelor reziduale

Obiective specifice

Serviciul public de alimentare cu apă, canalizare şi epurare a apelor reziduale este reglementat prin Legea nr. 241/2006 care abrogă Ordonanţa Guvernului nr. 32/2002 privind organizarea şi funcţionarea

serviciilor publice de alimentare cu apă şi de canalizare, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 634/2002, cu modificările şi completările ulterioare.Ultima modificare realizată prin: Legea nr. 215/2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006 și abrogarea alin. (2) al art. III din Legea nr. 224/2015 pentru modificarea și completarea Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006. Serviciile de alimentare cu apă şi de canalizare se află sub conducerea, coordonarea şi responsabilitatea autorităţii administraţiei publice locale şi asigură alimentarea cu apă, canalizarea şi epurarea apelor reziduale pentru toţi utilizatorii de pe teritoriul localităţii deservite.

Înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea serviciului public de alimentare cu apă şi canalizare, de către autorităţile administraţiei publice locale, în general şi de către Consiliul Local Bălțați, în special, trebuie să

asigure atingerea obiectivelor specifice legate de asigurarea calităţii apei potabile furnizate populaţiei.

În acest scop, la realizarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare şi epurare a apelor reziduale orăşeneşti, autorităţile administraţiei publice locale trebuie să ţină seama de noile reglementări adoptate la nivel naţional în vederea respectării standardelor de calitate a apei potabile (Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, cu modificările şi completările ulterioare, HG nr. 188/2002 pentru aprobarea unor norme privind condiţiile de descărcare în mediul acvatic a apelor reziduale,- ultima completare fiind facută prin Ordonanța nr. 22/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile).

Responsabilităţile autorităţilor locale în procesul gestionării serviciilor de alimentare cu apă şi canalizare:

Atât autorităţile administraţiei publice care exercită competenţe legate de crearea cadrului necesar pentru funcţionarea serviciilor de alimentare cu apă şi canalizare, cât şi operatorii care exploatează

sistemele aferente acestora trebuie să asigure atingerea standardelor de calitate ale apei potabile astfel încât sănătatea utilizatorilor deserviţi să fie protejată de efectele adverse ale contaminării apei destinate consumului uman.

În acest context, autorităţile administraţiei publice locale, şi în cazul de faţă, Consiliul Local Bălțați, trebuie să aibă în vedere faptul că asigurarea cerinţelor de calitate a apei destinate consumului uman presupune:

- implementarea unui sistem de monitorizare a calităţii apei potabile la nivel naţional;
- implementarea îmbunătăţirilor tehnologice la staţiile de tratare a apei;
- reabilitarea reţelelor de transport şi de distribuţie a apei potabile;
- înlocuirea instalaţiilor interioare la nivelul utilizatorilor şi generalizarea contorizării.

Costurile înlocuirii instalaţiilor interioare trebuie acoperite de către proprietari, ceea ce implică un cost suplimentar. Pentru îndeplinirea în timp a acestor înlocuiri, trebuie introduse stimulente pentru proprietari.

O problemă importantă din zona serviciului de alimentare cu apă şi canalizare constă în construirea sistemelor de colectare, canalizare, epurare şi evacuare (reţele de canalizare, colectoare, staţii de epurare a apelor reziduale, staţii de pompare ş.a.) pentru a se atinge conformitatea tehnică cu acquis-ul comunitar privind epurarea apei reziduale. În acelaşi timp, constrângerile importante sunt direct legate de finanţarea insuficientă în raport cu necesarul mare de investiţii identificat.

Costuri foarte mari sunt generate de necesitatea de a:

- extinde sistemele de alimentare cu apă;
- extinde/înfiinţa sistemele de canalizare şi epurare a apelor reziduale.

Întrucât investiţiile ce trebuie realizate în acest domeniu se vor reflecta într-o creştere a tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apă şi de canalizare, este necesar să se ia în calcul faptul că apa potabilă nu poate fi privită pur şi simplu ca o marfă, ci ca o componentă vitală a necesităţilor umane. În acest context, măririle de tarif pentru acest serviciu trebuie limitate la nivelul suportabilităţii populaţiei dar, în acelaşi timp, trebuie să stimuleze economia şi reducerea consumului.

Infrastructura de apă potabilă şi apă uzată din comuna Bălțați

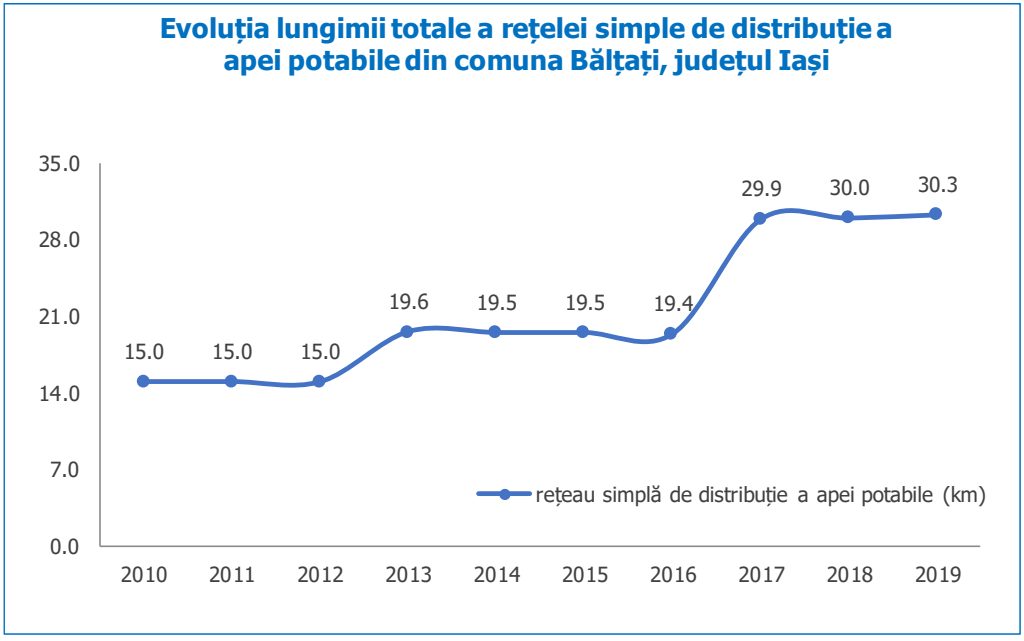
Definirea în cadrul strategiei locale a comunei Bălțați privind accelerarea serviciilor comunitare de utilităţi publice, a obiectivelor specifice domeniului infrastucturii de apă potabilă şi apă uzată, presupune o dublă raportare atât la obiectivele stabilite la nivel naţional, cât şi la situaţia existentă.

Alimentarea cu apă

Lungimea totală a rețelei de apă potabilă din Comuna Bălțați în anul 2019 era de 30,3 km. Rețeaua simplă de distribuție a apei potabile existentă în prezent la nivelul local acoperă necesarul comunei în proporție de 80%.

Rețeaua de distribuție a apei potabile din comuna Bălțați s-a extins de la 10 km în anul 2010 la 30,3 km în anul 2019.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile din județul Iași însumează 2.766,1 km (anul 2019) din care 2.100,2 km rețea sunt în mediul rural (76%) și 665,9 km rețea sunt în mediul urban (24%). Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile din comuna Bălțați reprezenta în anul 2019 doar 1,44% din lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile din mediul rural Iași.

În anul 2019, în mediul rural din județul Iași, 68 de comune dețineau rețea de distribuție a apei, ceea ce reprezintă 73,12% din numărul total de comune. Comparativ cu situația din mediul rural regional sau național, se remarcă faptul că la nivel județean, ponderea comunelor în care există rețea de alimentare cu apă potabilă este mai ridicată comparativ cu nivelul regional, dar inferioară valorii de la nivel național.

Centralizator cu privire la rețeaua de distributie a apei în mediul rural românesc

	Numărul localităților cu rețea de distribuție a apei (mediul rural)		Număr localități în total (mediul rural)		% localități cu rețea apă	
	Anul 2014	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*
România	2.130	2.270	2.861	2.862	74,4%	79,3%
Reg. Nord-Est	320	338	506	506	63,2%	66,8%
Jud. Iași	61	68	93	93	65,6%	73,1%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Alimentarea cu apă a populaţiei care nu beneficiază de alimentare cu apă în sistem centralizat este asigurată din surse proprii, puţuri săpate de tip fântâni, alimentate din pânzele freatice şi construite de localnici din piatră sau beton. Nu există un control al gradului de potabilitate bactereologică şi chimică al apei acestor fântâni.

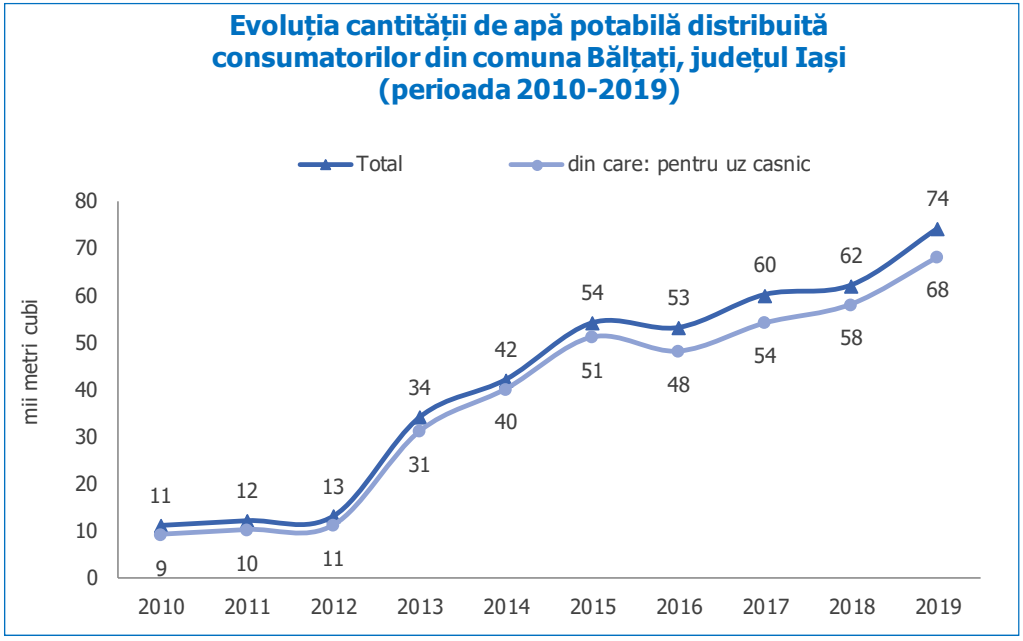
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile în comuna Bălțați, în anul 2016 era de 360 mc pe zi, valoare care se înregistra și în anii 2014-2015.

Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile în comuna Bălțați

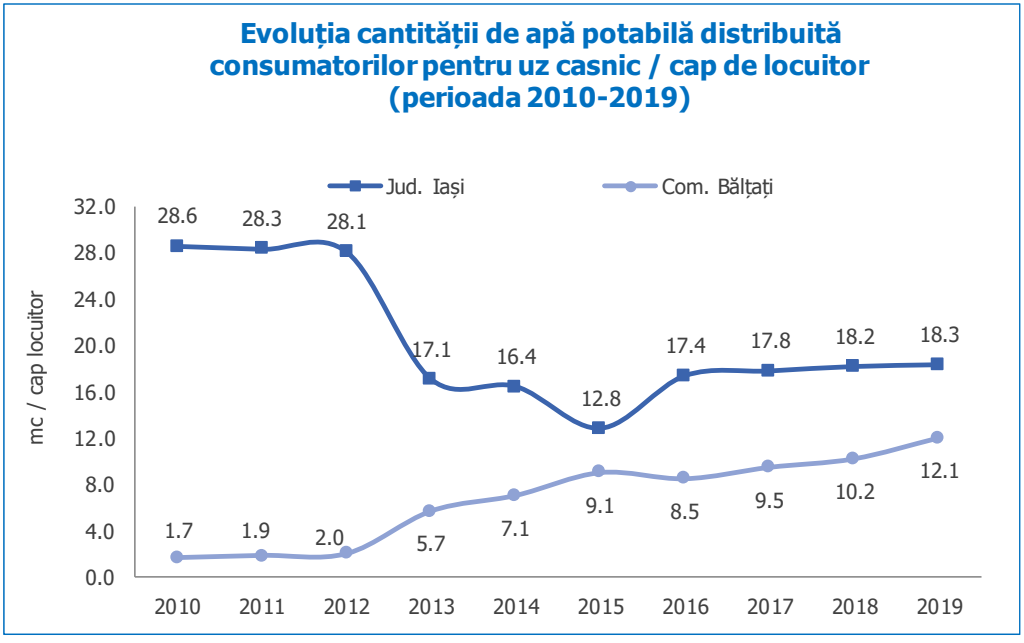
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
Capacitate: Metri cubi pe zi	360	360	360

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în anul 2019 este de 74 mii mc, dintre care 68 mii mc sunt pentru uz casnic (91,9%).

Cantitatea de apă potabilă pentru uz casnic, distribuită locuitorilor din comuna Bălțați în anul 2019, reprezintă 0,39% din cantitatea totală distribuită în județul Iași (17.531 mii mc apă distribuiți la nivel județean pentru uz casnic).

În anul 2019, în comuna Bălțați au fost distribuiți 12,1 mc de apă pentru uz casnic/cap de locuitor, în timp ce la nivelul județului

Iași, pentru fiecare locuitor au fost distribuiți 18,3 mc de apă pentru uz casnic.

La nivelul comunei Bălțați se are în vederea realizarea de investiții în scopul modernizării și extinderei rețelei de alimentare cu apă.

Canalizare

Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din comuna Bălțați este în prezent de 5,6 km, fiind mai mare cu 4,6 km decât lungimea înregistrată în anul 2013 (în anul 2014, lungimea totală simplă a conductelor era de numai 1 km).

Pe raza comunei Bălțați există stație de pompare a apelor uzate ce a fost realizată prin implementarea proiectului “Sistem centralizat de canalizare a localității Bălțați, comuna Bălțați, județul Iași”.

Schema generală a sistemului centralizat de canalizare și epurare ape uzate proiect cuprinde:

- colectoare de canalizare L=5350 m SN 4 D 250 mm
- conducta de refulare PE100 – Lungime L=230 m, Diametru – De=110 x 6.3 mm
- stația de pompare ape uzate SPAU1
- stație de epurare modulară SE1.

Colectoare de canalizare – Lungime totală = 5350 m, executată din tuburi de PVC SN4 cu îmbinări etanșe, având diametrul Dn250mm, care au agrement tehnic și o durată de exploatare de peste 50 ani și un număr de 135 cămine de vizitare la distanțe de maxim 60 m. Pe traseul conductelor de canalizare au fost proiectate 147 ml subtraversări în conducte de protecție.

Conducta de refulare – la SPAU1: PE100 – Lungime L=230m, Diametru – DE=110 x 6.3 mm.

Stația de pompare ape uzate SPAU1. Pentru canalizarea apelor uzate menajere de pe teritoriul localității spre stația de epurare a fost necesară prevederea unei stații de pompare a apei uzate SPAU1. Este o construcție de tip cămin prefabricat, subterană, echipată cu 2+1 electropompe submersibile capabile să asigure transportul apelor uzate menajere. caracteristicile de pompare proiectate sunt: SPAU1: Q = 18.0 mc/h, H=15CA, iar conducta de refulare are o lungime de L=230m, din PE100, De=100 x 6.3mm.

Stația de epurare – Qzi max=257mc/zi, Qzi med=195 mc/zi.

Soluția de epurare adoptată are la bază 2 Unități de epurare, împreună asigurând procesarea debitului necesar.

Această schemă de epurare cuprinde următoarele obiecte tehnologice:

- rețele tehnologice
- cămine de canalizare
- cămin de distribuție / by-pas
- grătar manual
- deznisipator / separator de grăsimi
- banzin de omogenizare, egalizare și pompare ape menaje
- sistem modular de epurare mecano-biologică: 2 bucăți
- modul tehnologic containerizat
- instalație deshidratare nămol
- suflante
- unitate de dezinfecție

- unitate de stocare și dozare coagulant
- bazin de colectare și pompare nămol
- platformă depozitare containere reziduuri
- pavilion de exploatare: personal și grup sanitar
- instalații electrice exterioare
- sistem de transmisie pentru integrare SCADA
- echipamente pentru monitorizarea parametrilor stație de epurare
- grup electrogen 50KVA.

De asemenea, pentru funcționarea stației de epurare și deservirea pavilionului de exploatare s-a proiectat branșamentul de apă realizat din conducte PEHD Pn 6 De 75 mm în lungime L=275 m.

Sistemul de canalizare aferent comunei Bălțați cuprinde colectoare de canalizare, o stație de pompare și o stație de epurare performantă care satisface cerințele de calitate ale apelor descărcate în emisar – torentul Valea Bălțați (afluent al râului Bahluieț), în conformitate cu prevederile NTPA 001-2005.

Colectoare de canalizare – Lungime totală=4710 m executată din tuburi din PVC SN4, Diametru –Dn=250 mm.

Colectarea și transportul apelor uzate menajere se face gravitațional, iar echiparea cu stația de popmpare ape uzate asigură transportul apelor uzate prin conducte de refulare numai pe zone limitate în funcție de configurația terenului.

Rețelele de canalizare sunt montate pe străzile pe care au fost montate și rețelele de apă.

Conf. STAS 8591/1991, distanța între rețelele de apă și cele de canalizare este de 3m în plan orizontal și de 0,4m în plan vertical

la intersecții. Conductele de apă sunt montate deasupra celor de canalizare.

La execuție s-au utilizat conducete din PVC dur cu îmbinări etanșe, având diamentru de Dn=250mm, care au agrement tehnic și o durată de exploatare de peste 50 ani.

Conducta de refulare – la SPAU1 – Lungime=230m, Diametru DN=110 x 6,3 mm.

Stația de pompare – având următoarele caracteristici: SPAU1: Q=18mc/h, H=15mCA. Este o construcție de ip cheson din beton, subterană, echipată ci 1+1 elctropompe submersibile capabile să asigure transportul apelor uzate menajere către stația de epurare. Stația de pompare proiectată este complet automatizată, în funcție de aportul debitului transportat.

Stația de epurare – Modul epurare conteinerizat înglobând: instalația de sitare, reactor floculator, decantor primar, stație

suflante, bazin cu nămol activat, decantor secundar – Q=195mc/zi; P=26KîkW.

Conductă de evacuare apă epurată la emisar – Lungime=50 m din PE, Diametru ND=160mm

Racord de apă potabilă la stația de epurare – Lungime totală L=275 m din PE100, Pn6, Diametru – Dn=75mm.

Stația de epurare. În ceea ce privește epurarea apelor uzate s-a propus o stație de epurare amplasată în intravilanul localității Bălțați, pe malul torentului Valea Bălțați (afluent al râului Bahluieț), la o distanță de 460 m de ultima locuință.

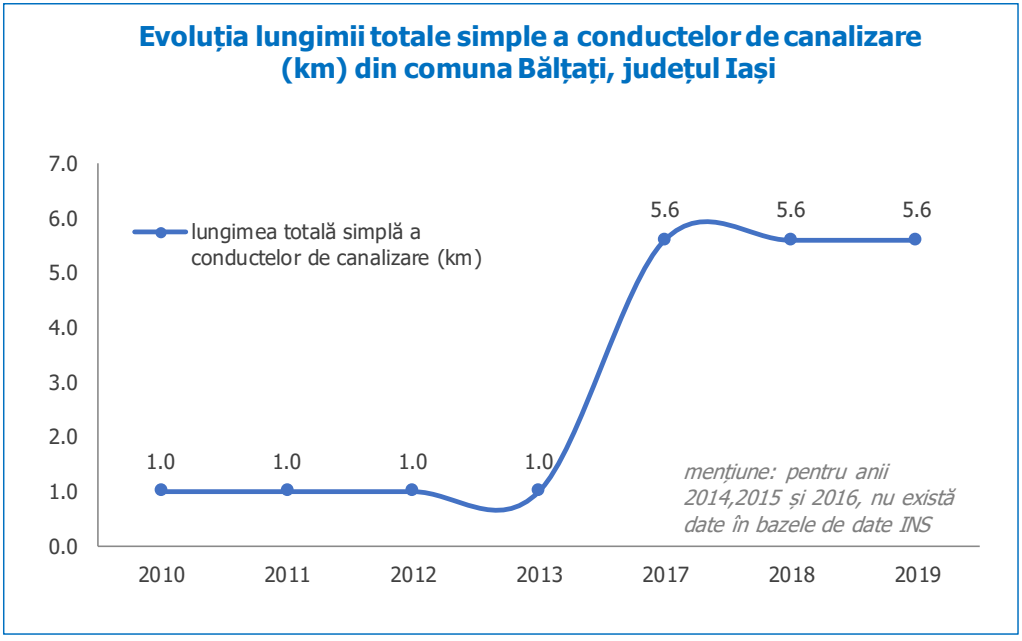
Stația de epurare este compactată modulată containerizată, dimensionată la debitul corespunzător etapei 2036, Q=195mc/zi și având o putere instalată de – P=15kW.

Apa epurată convențional curată provenită de la stația de epurare este deversată prin intermediul unei conducte din PE

Dn=160 mm, L=20m, în torentul Valea Bălțați (afluent al râului Bahluieț).

Obiectivul administrației publice de la nivelul comunei Bălțați este de a continua procesul de extindere a rețelei de canalizare.

Lungimea totală a rețelei simple a conductelor de canalizare din județul Iași însumează 1.328,6 km (anul 2019) din care 607,7 km rețea sunt în mediul urban (45,74%) și 720,9 km rețea sunt în mediul rural(54,26%). Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din comuna Bălțați reprezenta în anul 2019 doar 0,78% din lungimea totală a rețelei simple de canalizare din mediul rural ieșean.

În anul 2019, în mediul rural din județul Iași, 45 din 93 de comune dețineau rețea de canalizare (adică 48,4% dintre comune), ponderea acestora fiind mai ridicată decât cea din mediul rural românesc (36,3% din comune), dar și față de ponderea localităților din regiunea din Regiunea Nord-Est care era de 36,6%.

Centralizator cu privire la rețeaua de canalizare în mediul rural românesc

	Numărul localităților cu rețea de canalizare (mediul rural)		Număr localități în total (mediul rural)		% localități cu rețea de canalizare din total localități	
	Anul 2014	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*
România	760	1.040	2.861	2.862	26,6%	36,3%
Reg. Nord-Est	138	185	506	506	27,3%	36,6%
Jud. Iași	28	45	93	93	30,1%	48,4%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Propuneri proiecte conform Strategiei de Dezvoltare Locală 2021 – 2027:

- Introducere sistem nou canal în satele Podișu, Valea Oilor, Mădîrjești
- Exindere rețea apă-canal în satul Bălțați
- Introducere sistem nou apă în satele Podișu, Filiași

3.2 Serviciul de salubrizare a localităţilor

Obiective specifice

Strategia naţională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi stabileşte obiectivele specifice organizării şi funcţionării serviciului de salubrizare a localităţilor prin referire la Strategia naţională de gestionare a deşeurilor şi Planul naţional de gestionare a deşeurilor - PNGD, documente care au fost aprobate prin HG nr. 1470/2004 și prin Hotărârea nr. 942/2017 privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor, cu modificările şi completările ulterioare.

Strategia şi Planul naţional de gestionare a deşeurilor din 2017 și Planul Judeţean de gestionare a deşeurilor, prevăd următoarele obiective strategice:

a) dezvoltarea cadrului instituţional şi organizatoric;
b) conştientizarea factorilor implicaţi;

c) intensificarea preocupărilor privind reducerea cantităţilor de deşeuri gene-rate;
d) exploatarea tuturor posibilităţilor tehnice şi economice privind recuperarea şi reciclarea deşeurilor;
e) dezvoltarea metodelor şi sistemelor pentru sortarea la sursă şi/sau înainte de depozitare;
f) dezvoltarea de tehnologii şi facilităţi de tratare a deşeurilor conforme cu normele europene şi naţionale;
g) dezvoltarea unor tehnologii de eliminare finală a deşeurilor conforme cu cerinţele europene şi naţionale.

În contextul implementării, la nivel naţional, unui sistem de management integrat al deşeurilor, autorităţile administraţiei publice locale contribuie la atingerea obiectivelor strategice propuse de documentele menţionate anterior, prin asigurarea respectării următoarelor principii la organizarea serviciilor de salubrizare, precum şi pe parcursul funcţionării acestora:

- protecţia sănătăţii populaţiei;

- responsabilitatea faţă de cetăţeni;
- conservarea şi protecţia mediului;
- asigurarea calităţii şi continuităţii serviciului;
- dezvoltarea durabilă.

În conformitate cu dispoziţiile Legii nr. 101/2006 a serviciului de salubrizare a localităţilor, acesta se desfăşoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităţilor administraţiei publice locale şi presupune în principal activităţi legate de gestionarea deşeurilor.

În ceea ce priveşte salubrizarea localităţii, elaborarea Strategiei Locale a comunei Bălțați privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice se axează pe atingerea următoarelor obiective:

- îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale populaţiei din comună;
- susţinerea dezvoltării economico - sociale a comunei;

- promovarea programelor de dezvoltare şi reabilitare a sistemului de salubrizare pe baza unui mecanism eficient de planificare multianuală a investiţiilor;
- protecţia şi conservarea mediului.

PNGD reprezintă instrumentul care stabileşte un sistem unitar pentru mana-gementul deşeurilor municipale şi prevede stabilirea graduală la nivel naţional a unui sistem de management al deşeurilor municipale care constă în:

a) colectarea / colectarea selectivă;
b) transportul şi transferul deşeurilor;
c) recuperarea şi reciclarea anumitor fracţiuni din deşeurile municipale cu accent pe ambalajele de plastic (PET);
d) tratarea deşeurilor şi neutralizarea acestora;
e) depozitarea (eliminarea finală) în depozite controlate, conforme cu legislaţia de mediu în vigoare.

Pentru implementarea colectării selective este necesară introducerea sau modernizarea serviciului de colectare, sistemul dezvoltându-se în acelaşi timp cu procesul de conştientizare şi informare a cetăţenilor.

Depozitarea reprezintă principala formă de eliminare a deşeurilor municipale.

În prezent, principalele reglementări naţionale referitoare la depozitarea deşeurilor municipale se regăsesc în HG nr. 349/2005 completată de Hotărârea nr. 210/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului și modificată prin Hotărârea nr. 1292/2010 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor. Potrivit dispoziţiilor HG nr. 349/2005, spaţiile de depozitare din zona rurală se reabilitează până la data de 16 iulie 2009 prin salubrizarea zonei şi reintroducerea acesteia în circuitul natural sau prin închiderea acestora.

Responsabilităţile autorităţilor în procesul de depozitare a deşeurilor

În conformitate cu dispoziţiile HG nr. 246/2006 care adoptă Strategia naţională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utiliăţi publice modificată prin Hotărârea nr. 942/2017 privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor, autorităţile administraţiei publice locale, în general şi Consiliul Local Bălțați în special, deţin următoarele responsabilităţi în ceea ce priveşte depozitarea deşeurilor:

a) urmăresc şi asigură:

- îndeplinirea prevederilor din planurile de gestionare a deşeurilor şi asigură curăţenia localităţilor prin: sistemul de colectare, transport, neutralizare, valorificare, incinerare şi depozitare finală;
- implementarea şi controlul funcţionării sistemului, inclusiv respectarea etapizării colectării selective a deşeurilor;

- dotarea căilor de comunicaţie şi a locurilor publice de colectare cu un număr suficient de recipiente pentru colectarea selectivă a deşeurilor;
- colectarea selectivă şi transportul la timp a întregii cantităţi de deşeuri produse pe teritoriul localităţilor;
- existenţa unor platforme finale pentru deşeurile colectate selectiv, dimensionate corespunzător şi amenajate pentru a asigura protecţia sănătăţii populaţiei şi a mediului;
- interzicerea depozitării deşeurilor în alte locuri decât cele destinate platformelor stabilite prin documentaţiile urbanistice;
- elaborarea de instrucţiuni pentru agenţii economici, instituţii şi populaţie privind modul de gestionare a deşeurilor în cadrul localităţilor şi aducerea la cunoştinţă acestora prin mijloace adecvate;

b) aprobă studii şi prognoze privind gestionarea deşeurilor;

c) hotărăşte asocierea cu alte autorităţi ale administraţiei publice locale, precum şi colaborarea cu agenţii economici, în scopul realizării unor lucrări de interes public privind gestiunea deşeurilor;

d) acţionează pentru refacerea şi protecţia mediului.

Situaţia existentă în ceea ce priveşte depozitarea deşeurilor în comuna Bălțați

Comuna Bălțați prin satul reședință de comună, este parte integrantă din Proiectul „Sistemul de management integrat al deşeurilor în judeţul Iaşi” co-finanţat de Uniunea Europeană prin POS Mediu – Axa Prioritară 2, Domeniul Major de Intervenţie 1. Contractul de finanțare pentru acest proiect a fost semnat la data de 16 mai 2013, iar obiectivul principal este reprezentat de creşterea standardului de viaţă al populaţiei şi îmbunătăţirea calităţii mediului din judeţul Iaşi, prin dezvoltarea şi

implementarea unui sistem durabil de management al deşeurilor.

Comuna Bălțați a aderat la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Salubritate Iași (ADIS) care gestionează proiectul SMID (prezentat mai sus - Sistemul de management integrat al deşeurilor în judeţul Iaşi), iar la nivel local populația și agenții economici sunt deserviți de 2 operatori: 1 operator colectează și transportă deșeurile de la poartă la stația de transfer (GIREXIM SRL), iar cel de-al doilea operator tranferă deșeurile la stațiile de sortare / selectare.

Pe raza comunei Bălțați a fost construită stația de preluare a deșeurilor prin intermediul „Sistemul de management integrat al deşeurilor în judeţul Iaşi”. Staţia de transfer Bălţaţi este situată în partea de est a comunei Bălţaţi, la graniţa cu localitatea Erbiceni, la o distanţă de aproximativ 1 km de zona locuită. Accesul la această facilitate se face prin drumul comunal DC

115. La stația de transfer din comuna Bălțați sunt arondate 15 localități din jurului comunei.

Prin intermediul Proiectului integrat de managementul deșeurilor, comuna Bălțați a primit containere pentru colectarea deșeurilor care au fost distribuite populației.

În prezent, pe raza comunei Bălțați nu există puncte de colectare a deșeurilor menajere, gunoiul menajer este ridicat în prima și a treia zi de Miercuri din lună, iar în ultima zi de Miercuri din lună sunt ridicate deșeurile colectate selectiv (selectivul).

Propuneri proiecte conform Strategiei de Dezvoltare Locală 2021 – 2027:

- Amenajarea de puncte de colectare selectivă a deșeurilor menajere la nivelul comunei Bălțați

3.3 Serviciul de transport public local

Obiective specifice

Prin Legea - cadru a descentralizării, autorităţile administraţiei publice locale au dobândit competenţe exclusive în ceea ce priveşte furnizarea către populaţie a serviciilor de transport public local. Având în vedere dispoziţiile legii menţionate, precum şi strategia elaborată la nivel naţional în vederea accelerării dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice, autorităţile administraţiei publice centrale au contribuit la crearea unui cadru specific de organizare şi funcţionare a serviciului de transport public local prin adoptarea Legii nr. 92/2007.

În acest context Strategia naţională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice stabileşte ca obiective de referinţă la nivel central: diseminarea exemplelor pozitive a companiilor ce operează în alte oraşe, a profesioniştilor ce lucrează în municipalităţi, a noilor autorităţi de transport stabilite în oraş şi a

operatorilor de transport public; constatarea necesităţilor de instruire şi stabilirea şi desfăşurarea cursurilor corespunzătoare.

Responsabilităţile autorităţilor locale în ceea ce priveşte organizarea şi funcţionarea serviciului de transport public

Consiliul Local Bălțați, în calitate de autoritate a administraţiei publice locale căreia îi revin competenţe în ceea ce priveşte organizarea şi funcţionarea serviciului de transport public în comun, urmăreşte ca prin implementarea prezentei strategii locale să asigure atingerea următoarelor obiective în domeniul transportului:

- crearea unui compartiment de specialitate pentru transportul public local, cu sau fără personalitate juridică;
- asigurarea finanţării necesare dezvoltării componentelor sistemului de transport public local din comuna Bălțați;
- asigurarea transparenţei în ceea ce priveşte derularea procedurilor de achiziţie publică;
- informarea populaţiei din comună cu privire la dezvoltarea durabilă a serviciului de transport public local;

- acordarea unor facilităţi de transport anumitor categorii de persoane;
- corelarea capacităţii mijloacelor de transport de persoane cu fluxurile de călători existente.

Atingerea obiectivelor menţionate contribuie la îndeplinirea cerinţelor utilizatorilor acestui serviciu şi asigură caracterul suportabil al acestuia pentru plătitorii de taxe.

Situaţia existentă privind transportul public în comuna Bălțați

Datorită lipsei de fonduri, localitatea Bălțați întâmpină dificultăţi în întreţinerea atât a drumurilor publice, cât şi a sistemului de transport public.

Cele mai importante aspecte ce trebuie luate în considerare sunt următoarele:

a) transportul public trebuie să fie perceput de către publicul larg ca fiind un mijloc de transport: suportabil, confortabil şi avantajos; pentru ca această cerinţa să fie atinsă, sunt necesare investiţii

periodice în mijloacele de transport şi infrastructura aferentă. În acelaşi timp, sunt necesare scheme de îmbunătăţire a managementului traficului care să acorde prioritate transportului public.

b) există o nevoie urgentă de reevaluare a reţelei stradale ce este folosită de transportul public şi a tipurilor mijloacelor de transport ce pot fi folosite. Aceasta va necesita o analiză pentru a determina dacă reţeaua actuală poate fi optimizată şi dacă îndeplineşte necesităţile pasagerilor existenţi şi potenţiali.

c) considerând succesul relativ al microbuzului ca o formă de transport atractivă, vor fi luaţi în calcul operatorii privaţi de microbuze care vor continua să opereze. Pentru a evita dublarea rutelor, se va asigura că există concurenţă pentru rute şi nu competiţie pe călători transportaţi pe aceeaşi rută.

Este necesar un pachet important de măsuri de investiţii pentru a facilita revenirea sectorului la un nivel susţinut. Programele de

investiţii realiste şi suportabile trebuie pregătite pentru a acoperi necesităţile transportului public din localitatea noastră.

Aceste programe trebuie să aibă în vedere corelarea reţelelor de transport public local cu celelalte servicii de transport public judeţean, regional şi naţional, prin coordonarea graficelor de circulaţie / operare ale operatorilor acestora.

Participarea sectorului privat trebuie luată în considerare, în special acolo unde fondurile locale sunt reduse. În acest scop, va fi evaluată posibilitatea de a introduce scheme de tip PPP pentru gestiunea serviciului şi finanţarea infrastructurii aferente acestuia.

Situaţia existentă în ceea ce priveşte infrastructura căilor de comunicaţii în comuna Bălțați

Principalele căi de acces în comuna Bălțați sunt E583, DN 28, DJ 282E și drumurile comunale DC90, DC115 (Sârca-Spinoasa), DC116 (Bălțați-Valea Oilor-Podișu), DC117 (Războieni-Podișu-Belcești).

Poziţia geografică a comunei Bălțați este favorabilă din punct de vedere al conexiunii cu orașul Iași, dar și al distanței relativ reduse față de alte orașe ale județului Iași (Podu Iloaiei, Târgu Frumos, Hârlău).

Distanța dintre comuna Bălțați și municipiile și orașele din județul Iași

Localitate	Distanța	Durată
Iași	38 km	38 minute
Pașcani	35 km	32 minute
Hârlău	37 km	39 minute
Podu Iloaiei	12 km	11 minute
Târgu Frumos	9 km	7 minute

sursa datelor: distanta.ro, noiembrie 2020

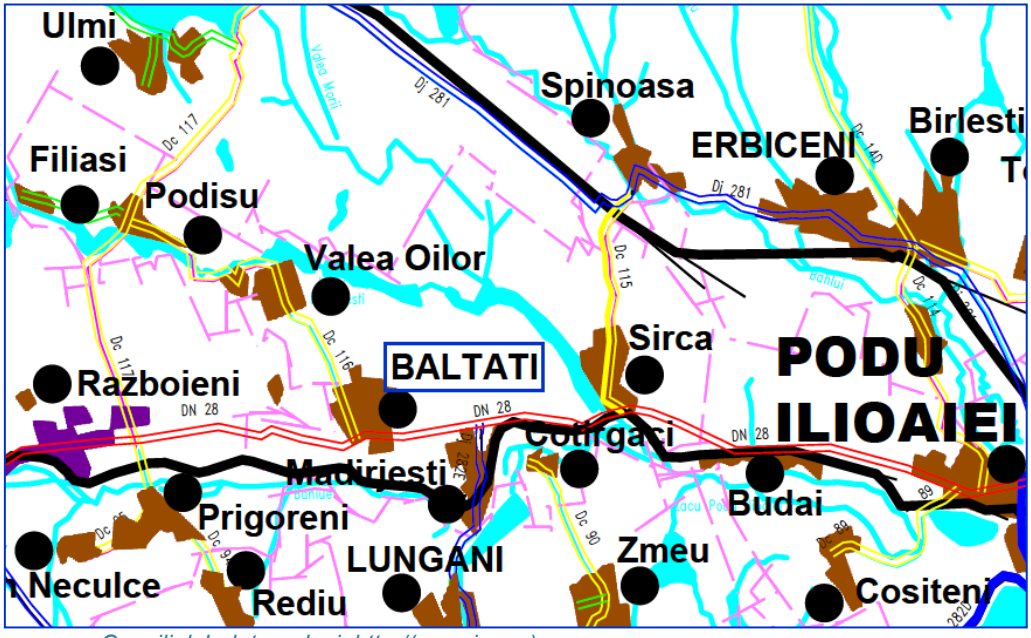
Pe raza comunei Bălțați rețeaua de drumuri comunale, sătești și de exploatație agricolă însumează circa 50 km.

Rutele drumurilor locale și comunale care facilitează accesul rutier în satele componente ale comunei Bălțați sunt:

- DC 90 (Cotîrgaci-limita cu UAT Lungani)
- DC 115 (Sârca-Spinoasa)
- DC 116 (Bălțați-Valea Oilor-Podișu)
- DC 117 (Războieni – Podișu)
- Drumurile sătești (DS 1107, DS 1140, DS 1148)
- Drumuri de exploatație agricolă

Rețeaua de drumuri existentă pe teritoriul comunei Bălțați însumează 50 km, dintre care 19,5 km drumuri asfaltate, 9,5 km în curs de asfaltare, 5,3 km drumuri pietruite și 15,7 km drumuri de pământ (dintre care 12,2 km sunt drumuri de exploatație agricolă).

Rețeaua de drumuri la nivelul comunei Bălțați

sursa: Consiliul Județean Iași, http://www.icc.ro)

Primăria comunei Bălțați prin Serviciul Public de Gospodărire Comunală asigură întreținerea drumurilor publice, iar prima dotare a acestui departament cu utilaje specifice a fost realizată în luna decembrie 2010 când a fost achiziționat un buldoexcavator multifuncțional.

Transportul în comun la nivelul comunei Bălțați, este realizat pe rutele:

- Iași – Pașcani
- Iași – Târgu Frumos
- Iași – Bacău
- Iași – Târgu Neamț

Pe raza comunei Bălțați există 3 stații în care călătorii pot aștepta mijloacele de transport în comun: în localitatea de reședință Bălțați, în localitatea Sîrca și în localitatea Mădîrjești.

Stațiile de călători din Bălțați și Sîrca sunt prevăzute cu cabină, dar se află într-o stare de degradare medie spre avansată.

Propuneri proiecte conform Strategiei de Dezvoltare Locală 2021 – 2027:

- Întreținerea și modernizarea căilor de acces principale și secundare de pe raza comunei Bălțați
- Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă de pe raza comunei Bălțați
- Amenajarea de noi stații de călători și modernizarea celor existente
- Alei și trotuare pentru pieteni și bicicliști la nivelul comunei Bălțați

3.4. Serviciul de iluminat public

Obiective specifice

Serviciul de iluminat public intră în sfera serviciilor comunitare de utilităţi publice pentru care autorităţile administraţiei publice locale sunt obligate să elaboreze strategii locale conforme necesităţilor identificate la nivelul comunităţilor reprezentate. Cadrul juridic privind înfiinţarea, organizarea, exploatarea, gestionarea, finanţarea şi controlul funcţionării serviciului de iluminat public în comune, este stabilit prin Legea nr. 230/2006 care reglementează obţinerea unui serviciu de iluminat public unitar, modern şi eficient în conformitate cu directivele Uniunii Europene.

Responsabilităţile autorităţilor locale în ceea ce priveşte organizarea şi funcţionarea serviciului de iluminat public.

Potrivit dispoziţiilor Legii nr. 230/2006, la elaborarea strategiilor locale privind serviciile comunitare de utilitate publică, în special serviciul de iluminat public, autorităţile administraţiei publice locale în general şi

Consiliul Local Bălțați în special trebuie să urmărească cu prioritate următoarele obiective:

- asigurarea accesului nediscriminatoriu şi al tuturor membrilor comunităţii locale la serviciul de iluminat public;
- orientarea serviciului de iluminat public către utilizatori şi beneficiari prin promovarea metodelor moderne de management şi mecanismelor specifice economiei de piaţă cu atragerea capitalului privat în investiţii reprezentând modernizări şi extinderi ale sistemului de iluminat public;
- promovarea formelor de gestiune delegată;
- promovarea profesionalismului, a eticii profesionale şi formării profesionale continue a personalului din domeniu prin instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanţă a activităţii operatorilor şi participarea cetăţenilor;
- asigurarea la nivelul localităţilor a unui iluminat stradal şi pietonal adecvat necesitaţilor de confort şi securitate,

individuală şi colectivă, prevăzute în normele în vigoare, compatibil cu directivele UE;

- asigurarea unui iluminat arhitectural, ornamental şi ornamental - festiv, adecvat punerii în valoare a edificiilor de importanţă publică şi/sau culturală şi marcării prin sisteme de iluminat corespunzătoare a evenimentelor festive şi a sărbătorilor legale sau religioase;
- promovarea de soluţii tehnice şi tehnologice performante, cu costuri minime prin reducerea consumurilor specifice ca urmare a utilizării unor corpuri de iluminat performante, a unor echipamente specializate care să asigure un iluminat public de calitate şi performant.

Sistemul de iluminat public existent în comuna Bălțați

Rețeaua de electricitate de pe raza comunei Bălțați are o lungime de aproximativ 110 km, iar populația are acces la această utilitate publică în proporție de 99,5%.

Pe raza comunei Bălțați există zone in care locuințele nu sunt racordate la energia electrică, dar sunt cazuri izolate – întâlnite în special în fiecare punct terminal al satelor componente.

Întrucât la nivel local există o tendință de extindere a zonei locuibile în fiecare din cele șapte sate componente ale comunei, per total ar fi necesară o investiție care să vizeze extinderea rețelei electrice.

Lungimea rețelei de iluminat public este de 90 km. În prezent, în rețeaua de iluminat public există 1800 stâlpi pe care sunt instalate 500 corpuri de iluminat.

Conducerea Primăriei își dorește ca fiecare al treilea stâlp de iluminat să fie funcțional, astfel încât să nu mai existe situații în care pe o lungime relativ mare să nu existe iluminat pe timp de noapte.

În cadrul Consiliului Local Bălțați :

- se vor adopta hotărâri referitoare la aprobarea programelor de dezvoltare, reabilitare, extindere şi modernizare a sistemelor de iluminat existente şi a programelor de înfiinţare a noii reţele de iluminat public. Totodată se vor coordona proiectarea şi execuţia lucrărilor tehnico - economice studiile de fezabilitate în care se vor identifica sursele de finanţare a investiţiilor precum şi soluţia optimă din punct de vedere tehnico - economic;

- se vor aproba indicatorii de performanţă în baza unui studiu de specialitate, cu respectarea prevederilor stabilite în acest scop în regulamentul - cadru al serviciului de iluminat public şi în caietul de sarcini-cadru, care au caracter minimal şi trebuie să cuprindă:
  - nivelurile de iluminat, pe zone caracteristice;
  - indicatorii de performanţă;
  - condiţii tehnice;

- infrastructura aferentă;
- raporturile operator - utilizator.

Propuneri proiecte conform Strategiei de Dezvoltare Locală 2021-2027:

- Extindere rețelei electrice în comuna Bălțați
- Extinderea și modernizarea iluminatului public în comuna Bălțați

3.5. Sistemul de alimentare cu gaze naturale

Sistemul de alimentare cu gaze naturale *reprezintă un criteriu de calitate a vieții .*

Conform legii nr. 351/2004, cu completările și modificările ulterioare sistemul de alimentare cu gaze naturale nu era considerat un serviciu comunitar de utilitate publică, *dar în prezent,* cadrul legislativ care reglementează la nivel național sistemul de alimentare cu gaze natuale este format din următoarele legi:

- Legea nr. 155/2020 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative - Parlamentul României. Formă aplicabilă de la 30.07.2020, Mof I nr. 665 din 27.07.2020
- Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 - Parlamentul României. Formă aplicabilă de la 19.07.2012, Mof I nr. 485 din 16.07.2012

- Ordinul nr. 178/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la sistemul de distribuție a gazelor naturale - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei – ANRE. Formă aplicabilă de la 14.10.2020, Mof I nr. 942 din 14.10.2020
- Regulamentul privind racordarea la sistemul de distribuție a gazelor naturale, din 09.10.2020 - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei – ANRE. Formă aplicabilă de la 14.10.2020, Mof I nr. 942 din 14.10.2020
- Ordonanța de urgență nr. 128/2020 privind unele măsuri pentru instituirea Programului național de racordare a populației și clienților noncasnici la sistemul inteligent de distribuție a gazelor naturale - Guvernul României. Formă aplicabilă de la 04.08.2020, Mof I nr. 700 din 04.08.2020. Modificări (2), Referințe (1):

    - Art. 1. - (2) - b) asigurarea accesului la serviciul public de distribuție a gazelor naturale în mod transparent

și nediscriminatoriu; d) asigurarea utilizării gazelor naturale în procesele de producție și activitatea curentă pentru creșterea competitivității clienților noncasnici;

- Art. 5. - (1) - a) **înființarea rețelelor de distribuție inteligentă a gazelor naturale pentru racordarea consumatorilor casnici și a clienților noncasnici**;
- Art. 6. - (3) - h) cheltuieli pentru realizarea construcțiilor speciale necesare realizării sistemelor inteligente de distribuție a gazelor naturale

Legea nr. 155/2020 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative - în vigoare de la 30 iulie 2020 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 665 din 27 iulie 2020. *Formă aplicabilă la 10 decembrie 2020*) menționează:

Parlamentul României a adoptat legea menționată mai sus.

Art. I. Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

- La articolul 104, alineatele (5) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:
  - "(5) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 100/2016, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile concedente vor lua măsurile ce se impun astfel încât să se asigure, după caz, concesionarea

serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale pentru una sau mai multe unități administrativ- teritoriale învecinate și/sau asocierile acestora în cadrul unui singur contract și aceleiași soluții tehnice de alimentare din Sistemul național de transport al gazelor naturale. Concedentul urmărește ca, în cazul racordării la Sistemul național de transport al gazelor naturale, soluția tehnică de alimentare a zonei concesionate să fie realizată, de regulă, prin intermediul unui singur astfel de racord.

〉 (6) Concedentul serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale decide extinderea zonei concesionate pentru una sau mai multe localități aparținătoare unității administrativ- teritoriale, din cadrul căreia, pentru cel puțin o localitate, serviciul de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale a fost deja concesionat. Extinderea zonei concesionate se realizează, după caz, prin act adițional la contractul

de concesiune încheiat cu concesionarul din zona respectivă, definită conform prevederilor alin. (1), act adițional ce se transmite ANRE în termen de 30 de zile calendaristice de la semnare."

- La articolul 123 se modifică și va avea următorul cuprins:

  - "(1) Producătorul de gaze naturale este persoana fizică sau juridică ce are ca specific activitatea de producție a gazelor naturale, a biogazului/biometanului, a hidrogenului sau a altor tipuri de gaze, în condițiile prezentului titlu.
  - (2) Tarifele pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte se stabilesc de către operatorul economic care desfășoară această activitate, în baza unei metodologii elaborate de acesta și aprobate de ANRE.

- (3) Tarifele determinate pe baza metodologiei aprobate de ANRE se publică de către operatorul economic prevăzut la alin. (1) pe pagina proprie de web, înaintea aplicării acestora."

- La articolul 125, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

  - "(4) Lucrările de dezvoltare, reabilitare, modernizare, exploatare și întreținere a obiectivelor/sistemelor de transport al gazelor naturale, inclusiv a racordurilor și a stațiilor de reglare- măsurare-predare**, sunt lucrări de utilitate publică**."

- La articolul 125, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (41), cu următorul cuprins:

- "(41) Costurile lucrărilor prevăzute la alin. (4) intră în categoria costurilor recunoscute pentru activitatea prevăzută la art. 179 alin. (2) lit. e)."

- La articolul 130 alineatul (1), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

  - "e) să racordeze toți solicitanții la sistemul de transport, în termen de 180 de zile de la data obținerii autorizației de construire. Recuperarea costurilor privind racordarea se realizează prin tarifele de transport conform reglementărilor ANRE;"

- La articolul 130 alineatul (1), literele j) și ș) se modifică și vor avea următorul cuprins:

  - "j) să constituie în depozitele de înmagazinare subterane un stoc minim sau să asigure achiziția de gaze, inclusiv din import, pentru cantitățile necesare

operării și asigurării echilibrului fizic al sistemului de transport, conform reglementărilor specifice aprobate de ANRE; […]

- ș) să asigure măsurarea gazelor naturale din stațiile de reglare-măsurare-predare pentru preluarea gazelor naturale din conductele din amonte sau din sistemele de înmagazinare în sistemul de transport, precum și stațiile de reglare-măsurare- predare pentru preluarea gazelor naturale către sistemele de distribuție, clienții finali sau sistemele de înmagazinare."

- La articolul 134, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

  - "(4) Lucrările de dezvoltare, reabilitare, modernizare, exploatare și întreținere a obiectivelor/sistemelor de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a racordurilor și

a stațiilor de reglare- măsurare-predare/stațiilor de reglare/stațiilor de măsurare/posturilor de reglare măsurare/posturilor de reglare/posturilor de măsurare, branșamente, **sunt lucrări de utilitate publică**.

- (5) Costurile lucrărilor prevăzute la alin. (4) intră în categoria costurilor specificate la art. 179 alin. (2) lit. i)."

- La articolul 137, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

  - "(3) Este interzisă orice interferență, de orice natură, dintre operatorul de distribuție integrat pe verticală cu un furnizor prin care acesta poate fi avantajat din punct de vedere comercial față de alți furnizori independenți care operează în zona concesionată de operatorul de distribuție."

- La articolul 138 alineatul (1), litera d1) se modifică și va avea următorul cuprins:

  - "d1) să racordeze toți solicitanții la sistemul de distribuție, în termen de 90 de zile de la data obținerii autorizației de construire, conform reglementărilor ANRE. Recuperarea costurilor privind racordarea clienților casnici se realizează prin tarifele de distribuție conform reglementărilor ANRE;"

Sistemul de alimentare cu gaze naturale în comuna Bălțați

În prezent, pe teritoriul administrativ al comunei Bălțați, există un sistem centralizat de alimentare cu gaz metan, rețeaua de distribuție a gazelor naturale având lungimea de 11,3 km. Rețeaua de alimentare cu gaz metan este prezentă doar pe raza localității Bălțați - reședință de comună.

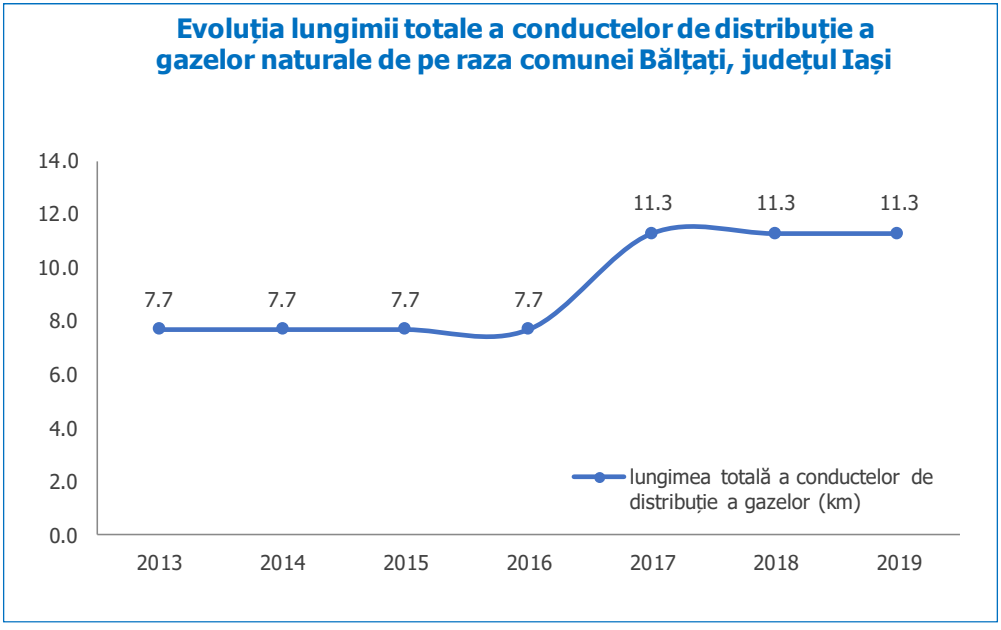
Evoluția lungimii totale a conductelor de distribuție a gazelor din comuna Bălțați și mediul rural ieșean în perioada 2014-2019

Lungimea rețelelor de gaze naturale	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014	
	km						km	%
județul Iași (mediul rural)	433,1	448,7	635,4	707,5	742,2	831,8	398,7	92,1%
com. Bălțați	7,7	7,7	7,7	11,3	11,3	11,3	3,6	46,8%
% comuna Bălțați din total rural județ	1,8%	1,7%	1,2%	1,6%	1,5%	1,4%	-	-

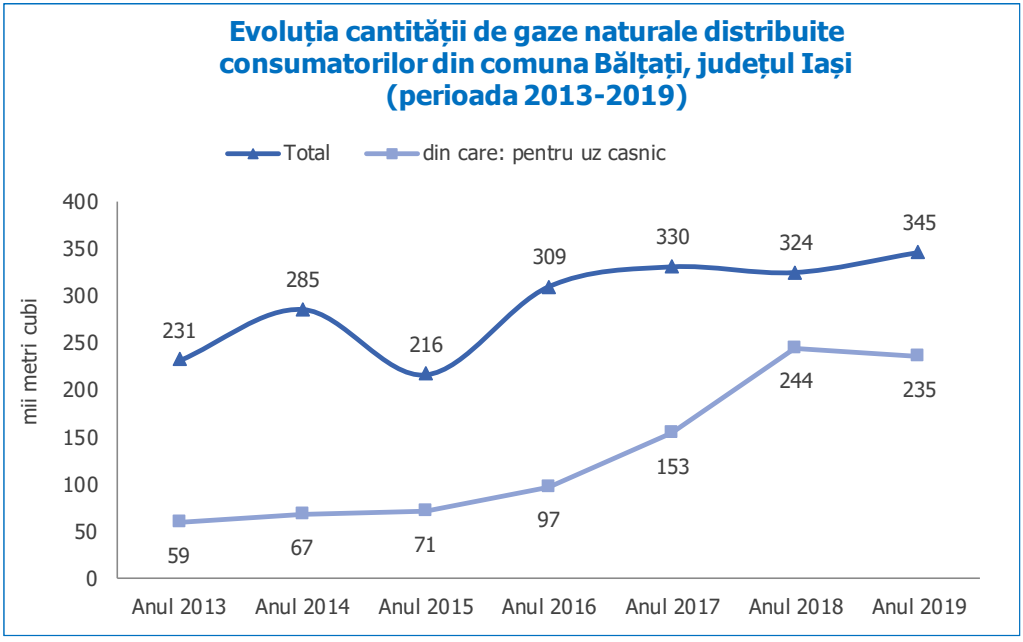
sursa datelor: INS, decembrie 2020, calcule proprii

Lungimea totală a rețelelor de distribuție gaze naturale în mediul rural al județului Iași însumează 831,8 km (la nivelul anului 2019), în creștere cu 92,1% comparativ cu anul 2014.

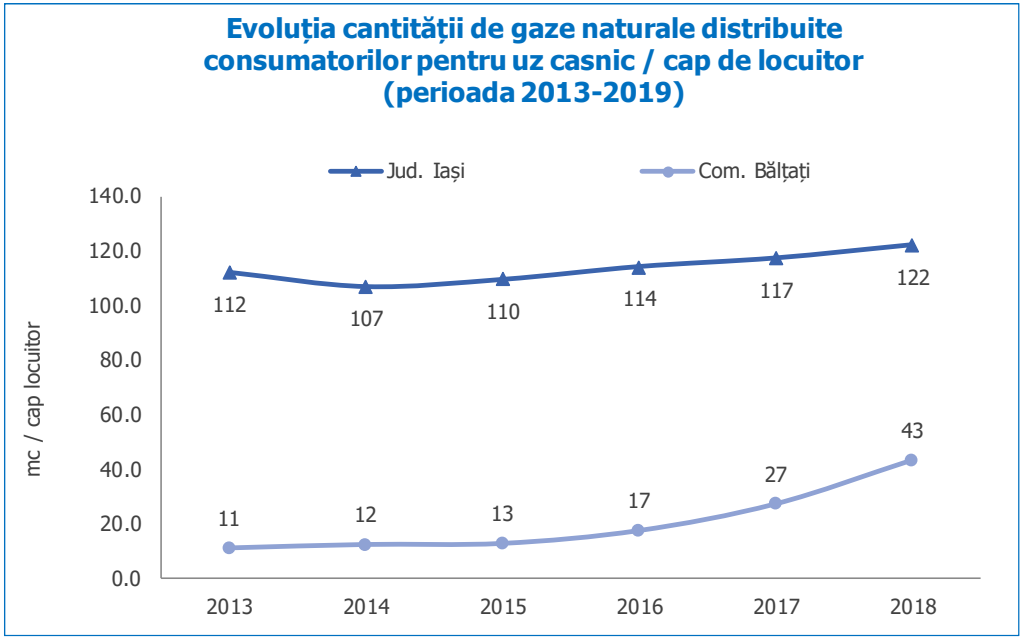
Lungimea rețelei de distribuție gaze naturale la nivelul comunei Bălțați reprezenta în anul 2019 doar 1,4% din lungimea totală a rețelei de gaze naturale din mediul rural ieșean.

Cantitatea de gaze naturale distribuită consumatorilor în anul 2019 este de 345 mii mc, dintre care 235 mii mc sunt pentru uz casnic (68,1%).

În anul 2019, în comuna Bălțați au fost distribuiți 43 de mc de gaze naturale pentru uz casnic/cap de locuitor, în timp ce la nivelul județului Iași, pentru fiecare locuitor au fost distribuiți 122 de mc de gaze naturale pentru uz casnic.

În anul 2019, în mediul rural din județul Iași, doar 20 de comune dețineau rețea de gaze naturale, ceea ce reprezintă 21,5% din numărul total de comune. Comparativ cu situația din mediul rural regional sau național, se remarcă că la nivel județean ponderea comunelor în care există gaze naturale, este mai ridicată comparativ cu nivelul regional (14,4%), dar mai scăzută comparativ cu nivelul național (24,7%).

Centralizator cu privire la localitățile din mediul rural românesc în care se distribuie gaze naturale

	Numărul localităților în care se distribuie gaze natural (mediul rural)		Număr localități în total (mediul rural)		% localități în care se distribuie gaze naturale din total localități	
	Anul 2014	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*
România	661	708	2.861	2.862	23,1%	24,7%
Reg. Nord-Est	67	73	506	506	13,2%	14,4%
Jud. Iași	19	20	93	93	20,4%	21,5%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Propuneri proiecte conform Strategiei de Dezvoltare Locală 2021-2027:

- Introducere sistem nou rețea gaze naturale în satul Valea Oilor și satul Podișu

Conform ANDRE, la nivel județean localitățile alimentate cu gaze naturale și valorile medii ale Puterii Calorifice Superioare pentru luna august sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Localitățile[1] alimentate cu gaze naturale și valorile medii ale Puterii Calorifice Superioare (PCS)

Localitatea aparținătoare	*Operator*	*ZCG[2]*	*PCS mediu august[3]*
Balciu	APOPI & BLUMEN IAȘI	75	10.65
Gaureni	APOPI & BLUMEN IAȘI	75	10.65
Miroslava	APOPI & BLUMEN IAȘI	75	10.65
Valea Ursului	APOPI & BLUMEN IAȘI	75	10.65
Vorovești	APOPI & BLUMEN Iași	75	10.65
Bârnova	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Bosteni	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Budăi	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Buznea	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Ciohorani	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Cristesti	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61

[1] Mențiune: În tabel sunt listate doar localitățile din județul Iași, nu localitățile de la nivel nivel național așa cum apar în documentul ANRE original

[2] ZCG reprezintă zona pentru care calitatea gazelor naturale se consideră omogenă și constantă pentru o perioada determinată de timp, alimentată prin una sau mai multe SRM-uri, noduri tehnologice sau panouri de măsurare, din SNT sau de la producători. Variația puterii calorifice superioare în cadrul unei ZCG nu poate fi mai mare de ±2%.

[3] *Valoarea Puterii calorifice superioare (PCS) are un caracter informativ și nu poate fi folosită drept reper pentru tranzacții comerciale*

Localitatea aparținătoare	*Operator*	*ZCG[2]*	*PCS mediu august[3]*
Dancu	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Gâștești	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Hălăucești	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Holboca	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Lețcani	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Lunca	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Lunca Cetățuii	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Mirosloveşti	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Mitesti	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Moțca	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Pașcani	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Păun	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Pietrăria	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Podu Iloaiei	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Războieni	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Rediu	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Scobălțeni	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Soci	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Sodomeni	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61
Târgu Frumos	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Tomești	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Uricani	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64

Localitatea aparținătoare	*Operator*	*ZCG[2]*	*PCS mediu august[3]*
Valea Adâncă	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Valea Lupului	E.ON GAZ Distribuție	75	10.64
Verșeni	E.ON GAZ Distribuție	76.4	10.61

sursa datelor: site ANRE, accesat în luna decembrie 2020

IV. MANAGEMENTUL SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE

4.1. Principii generale

HG nr. 246/2006 privind aprobarea Strategiei naţionale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice, modificată prin Hotărârea nr. 942/2017 privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor stabileşte principiile în conformitate cu care se realizează managementul acestora. Astfel, serviciile comunitare de utilităţi publice sunt acele servicii publice de interes local organizate în urma unui larg acord social exprimat printr-o decizie democratică adoptată de autorităţile administraţiei publice locale competente - la nivelul unităţilor administrativ - teritoriale în beneficiul locuitorilor acestora şi care funcţionează sub conducerea sau coordonarea, responsabilitatea şi controlul autorităţilor administraţiei publice locale, în baza unor reguli specifice care trec dincolo de regulile obişnuite aplicabile altor servicii: universalitate, continuitate, adaptabilitate, accesibilitate, transparenţă.

Aceste servicii sunt furnizate / prestate fie prin modalitatea gestiunii directe, bazată pe darea în administrare către operatorii de drept public, fie prin modalitatea gestiunii indirecte (delegate), bazată pe contracte de delegare a gestiunii încheiate cu operatori de drept privat.

Consiliul Local Bălțați trebuie să îşi fundamenteze programele locale de dezvoltare privind serviciile comunitare de utilităţi publice pe următoarele principii:

a) serviciile comunitare de utilităţi publice sunt una din expresiile de autonomie ale colectivităţilor locale şi un mijloc puternic de care acestea dispun pentru a servi interesul general; ele contribuie la exerciţiul competentelor colectivităţilor locale, care, în cadrul legislaţiei naţionale sau regionale aplicabile, îşi asumă responsabilitatea pentru exerciţiul acestor competente;

b) serviciile comunitare de utilităţi publice contribuie la păstrarea coeziunii sociale deoarece furnizează prestaţii cu caracter social şi asigură punerea în practica a politicilor de asistenţă hotărâte la nivel

naţional sau local; ele asigură strângerea legăturilor de solidaritate dintre locuitori, evitarea ruperii legăturilor sociale şi menţinerea coeziunii în cadrul comunităţilor locale, graţie calităţii bunurilor pe care le furnizează populaţiei şi în particular categoriilor defavorizate;

c) serviciile comunitare de utilităţi publice trebuie să reprezinte o prioritate a autorităţilor administraţiei publice locale deoarece au o contribuţie esenţială la dezvoltarea durabilă a comunităţilor locale, condiţionând chiar dezvoltarea economico - socială a acestora; totodată, serviciile comunitare de utilităţi publice contribuie la repartizarea echilibrată, echitabilă şi raţională a resurselor disponibile pe teritoriul colectivităţii locale, ele ţin seama de interdependenţa dintre lumea urbană şi lumea rurală, dintre zonele cu activităţi agricole şi cele cu activităţi industriale, care merită să fie prezervate; ele îmbina exigenţele dezvoltării şi economiei cu cele ale protecţiei sociale şi protecţiei mediului, sprijinindu-se, dacă este cazul, pe ajutorul regiunilor, statului şi al organizaţiilor internaţionale.

d) apropierea serviciilor comunitare de utilităţi publice locale faţă de cerinţele populaţiei este o necesitate fundamentală, iar autorităţile administraţiei publice locale au de jucat un rol esenţial în furnizarea/prestarea acestor servicii; acesta presupune, în general, un grad important de descentralizare şi autonomie locală, ca şi participarea activă a colectivităţilor locale la luarea deciziilor cu privire la furnizarea/prestarea acestor servicii.

e) descentralizarea în domeniul serviciilor comunitare de utilităţi publice trebuie să respecte principiile de coerenţă şi unitate de aplicarea a politicilor publice în beneficiul tuturor cetăţenilor, de coordonare şi de solidaritate teritorială.

f) oferta serviciilor comunitare de utilităţi publice trebuie să fie fondată pe nevoile şi aşteptările colectivităţii şi, în consecinţă, autorităţile administraţiei publice locale trebuie să ia în considerare mai întâi populaţia vizată când stabilesc cea mai bună cale de a furniza serviciile de care sunt responsabile, în contextul societăţii actuale, aşteptările în creştere ale cetăţenilor şi condiţiile obiective

evoluează rapid, în special din cauza noii economii mondiale, ceea ce obligă autorităţile publice, centrale şi locale, să-şi separare competentele şi responsabilităţile, să evalueze nivelul serviciilor şi să asigure adaptarea şi îmbunătăţirea acestora.

Consiliul Local Bălțați va asigura cadrul juridic, instituţional şi organizatoric privind serviciile comunitare de utilităţi publice, cu vocaţie comercială sau nu, suficient de flexibil în scopul de a permite diversificarea modului de furnizare şi de alegere a furnizorului / prestatorului, acesta putând fi de drept public sau de drept privat, în funcţie de modalitatea de gestiune adoptată de autorităţile responsabile.

Consiliul Local Bălțați va garanta, în limita constrângerilor economice şi bugetare, continuitatea calitativă şi cantitativă a acelor servicii comunitare de utilităţi publice considerate esenţiale pentru comunităţile locale în ansamblul lor: populaţie şi agenţi economici (utilizatori persoane fizice şi utilizatori persoane juridice). Trebuie întreprinse studii şi analize periodice privind servicii comunitare de

utilităţi publice, nu numai pentru a urmări mai bine activităţile locale, dar şi pentru a stimula punerea la punct a unor metode şi instrumente comune şi pentru a favoriza cunoaşterea şi răspândirea bunelor practici.

4.2 Liniile directoare adresate autorităţilor administraţiei publice locale

Consiliul Local Bălțați este responsabil cu înfiinţarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea, evaluarea şi controlul serviciilor comunitare de utilităţi publice, precum şi cu adoptarea şi definirea normelor locale privind aceste servicii.

4.2.1. Servicii adaptate nevoilor

a) Consiliul Local Bălțați trebuie să organizeze serviciile a căror responsabilitate şi-o asumă astfel încât să răspundă într-o manieră

eficace nevoilor populaţiei care trăieşte în teritoriul administrat, ţinând seama de necesitatea de a ameliora continuu calitatea serviciilor lor publice pentru a ţine pasul cu evoluţia cererilor sociale, a prioritarilor politice generale, a exigenţelor unei bune gestiuni economice şi a evoluţiilor tehnologice.

b) Consiliul Local Bălțați trebuie să vizeze asigurarea egalităţii între utilizatori serviciilor comunitare de utilităţi publice, ceea ce ar putea necesita, dacă este cazul, ca acestora să le fie aplicat un tratament diferenţiat (tarife, ajutoare, condiţii de acces etc.) pentru a ţine seama de situaţiile obiective diferite în care se găsesc aceşti utilizatori sau candidaţii la utilizarea serviciului.

c) operatorii serviciilor comunitare de utilităţi publice trebuie să respecte principiile de neutralitate şi de non-discriminare în ceea ce îi priveşte pe utilizatori, libertatea de opinie a acestora şi ansamblul libertăţilor publice.

d) Consiliul Local Bălțați trebuie să încerce să amelioreze accesibilitatea serviciilor prin:

- o mai bună apropiere geografică, implicând o optimizare a organizării birourilor şi serviciilor administrative;

- formalităţi simplificate şi un timp redus de acces la serviciul public;

- orare de acces compatibile cu programul cotidian al locuitorilor;

- costuri de acces reduse, în special pentru categoriile cele mai defavorizate;

- o mai bună administrare a cazurilor speciale (handicapaţi, persoane defavorizate).

e) Consiliul Local Bălțați trebuie să organizeze serviciile comunitare de utilităţi publice, în special cele de natură comercială sau industrială, astfel încât să asigure utilizatorilor, de câte ori pare adecvat, posibilitatea de a opta între mai multe prestaţii, chiar între mai mulţi furnizori, pentru a evita ca o situaţie de monopol sau statutul public al serviciilor să antreneze dificultăţi în relaţiile cu utilizatorii.

4.2.2. Informaţie şi publicitate

a) Consiliul Local Bălțați şi operatorii serviciilor comunitare de utilităţi publice trebuie să organizeze modul de a comunica cu utilizatorii astfel încât să asigure tuturor persoanelor interesate o cunoaştere adecvată a drepturilor lor şi a prestaţiilor pe care pot să le obţină ca şi a regulilor aplicabile şi astfel încât să constituie un mijloc de a face să progreseze calitatea serviciului intensificând raporturile pe care le întreţine cu mediul său. În acest scop, trebuie definită şi implementată o adevărată politică de informare, în conformitate cu dreptul la informare recunoscut utilizatorilor;

b) pentru toate marile proiecte utilizatorii trebuie să primească informaţii circumstanţiale şi preliminare. Trebuie să se ofere posibilitatea ca utilizatorii sa participe la procesul de luare a deciziilor.

4.2.3 Simplificare administrativă

Înfiinţarea, organizarea şi conducerea serviciilor comunitare de utilităţi publice şi specializarea structurilor Consiliului Local Bălțați trebuie făcute în funcţie de nevoile cetăţenilor mai curând decât în funcţie de nevoile administrative, astfel încât să se evite blocarea fluxului documentelor, procedurile artificiale sau puţin transparente pentru utilizator, să se creeze ghişee unice şi/sau birouri mobile etc.

4.2.4 Modul de tratare a petiţiilor utilizatorilor

a) rezolvarea reclamaţiilor utilizatorilor trebuie să fie o activitate normală a oricărui operator, indiferent de forma de gestiune şi trebuie concepută şi organizată în consecinţă. Această activitate trebuie să includă doua aspecte: (i) soluţionarea rapidă a problemelor ridicate şi (ii) remedierea în profunzime a cauzelor, când cererea este fondată.

b) procedurile de primire a reclamaţiilor trebuie să fie simple, uşor de asimilat şi de folosit de către utilizatori; de asemenea, trebuie

aduse pe larg la cunoştinţa acestora şi organizate pentru a permite o rezolvare rapidă.

4.2.5 Participarea utilizatorilor la gestiunea serviciilor comunitare de utilităţi publice

a) utilizatorii trebuie să dispună de multiple canale pentru a-şi exprima cererile şi a-şi face cunoscute criticile privind serviciile comunitare de utilităţi publice prin: alegerea consilierilor locali şi a primarului, dreptul de petiţie şi reclamaţie, dreptul de a asista la reuniunile deliberative ale consiliului local/judeţean, participare la referendum-uri şi eventual la alte iniţiative populare etc.

b) utilizatorii serviciilor comunitare de utilităţi publice, în calitate de beneficiari / consumatori, trebuie să fie respectaţi şi satisfăcuţi. Aceştia trebui să fie luaţi în considerare şi ascultaţi, atât în calitatea lor de utilizatori, cât şi în calitatea lor de alegatori sau cetăţeni şi trebui sa poată să influenţeze în mod direct furnizarea / prestarea serviciilor

comunitare de utilităţi publice, indiferent de forma de gestiune adoptată de autorităţile administraţiei publice locale.

c) Consiliul Local Bălțați trebuie să încurajeze iniţiativele private şi societatea civilă care pot să contribuie, în legătura sau în complemen-taritate cu serviciile lor publice, la satisfacerea nevoilor colective ale locuitorilor.

4.3. Furnizarea / prestarea serviciilor comunitare de utilităţi publice

4.3.1 Gestiunea serviciilor

a) Consiliul Local Bălțați trebuie să asigure punerea în practica a unei gestiuni eficace, performante şi durabile, orientată asupra rezultatelor. O evaluare periodică şi publică a performanţei operatorilor este un instrument puternic în ameliorarea gestiunii acestora. Pentru a face posibilă o asemenea evaluare, este necesar să se stabilească sisteme adecvate de informare şi culegere a datelor privind serviciile furnizate/prestate şi nevoile populaţiei şi să se asigure un schimb de informaţii pertinente între diferitele autorităţi implicate.

b) o gestiune eficace, orientată asupra rezultatelor, cere o reexaminare periodică a serviciilor, pe baza următoarelor principii:

- punerea în dezbatere a: de ce, cum şi de către cine este furnizat / prestat un serviciu;

- asigurarea comparaţiei cu performanţa altora, cu ajutorul unei game de indicatori pertinenţi, luând în considerare atât opiniile utilizatorilor serviciilor cât şi ale furnizorilor potenţiali;

- consultarea contribuabililor locali, a utilizatorilor serviciilor, a partenerilor şi a celei mai largi comunităţi de afaceri pentru a stabili noi obiective şi criterii de performanţă;

- utilizarea unei competiţii echitabile şi deschise, de fiecare dată când acest lucru este posibil, ca mijloc de a asigura eficienţa şi eficacitatea serviciilor.

c) serviciile comunitare de utilităţi publice trebuie adaptate, în fiecare caz, la formele de gestiune şi la modul de finanţare care asigură cea mai bună sinteză între toate interesele legitime ale utilizatorilor şi care oferă cel mai bun raport cost / avantaje. Pentru aceasta ele trebuie să ţină cont de efectele directe ca şi de efectele induse de activitatea furnizată /prestată în ceea ce priveşte solidaritatea socială, protecţia mediului şi amenajarea teritoriului.

4.3.2 Finanţarea serviciilor comunitare de utilităţi publice

a) Consiliul Local Bălțați trebuie să asigure operatorului, public sau privat, resurse suficient de stabile şi durabile pentru a-i permite să-şi ia angajamente şi să-şi îndeplinească misiunea la timp.

b) Consiliul Local Bălțați trebuie să asigure un just echilibru între participarea beneficiarilor la finanţarea serviciilor prin tarif şi finanţarea prin impozite şi taxe, adică între principiul responsabilităţii şi responsabilizării individuale şi principiul solidarităţii. Aceste principii nu sunt conflictuale; ponderea unuia sau a altuia trebuie să varieze în funcţie de circumstanţe şi în vederea atingerii rezultatelor preconizate.

c) în măsura posibilului, Consiliul Local Bălțați trebuie să pună la contribuţie pe toţi care beneficiază direct sau indirect de efectele pozitive ale serviciilor

d) serviciile comunitare de utilităţi publice trebuie să beneficieze de un mod de finanţare bine adaptat particularităţilor acestora,

raţiunilor economice şi exigenţelor sociale. După circumstanţe, care pot varia funcţie de tipul serviciului, de loc, de modalitatea de gestiune, sunt posibile diferite tipuri de finanţare a serviciilor pe baza principiului "beneficiarul plăteşte": prin tarif, prin impozit, prin taxe speciale de tipul "poluatorul plăteşte" prin subvenţii sau prin combinaţii ale acestora.

4.3.3 Modernizare şi inovare

Operatorii serviciilor comunitare de utilităţi publice trebuie să participe la modernizarea gestiunii serviciilor publice. Ei trebuie să se adapteze nevoilor schimbătoare ale populaţiei şi să promoveze tehnologiile şi tehnicile noi atunci când acestea favorizează progresul şi permit ameliorarea satisfacerii nevoilor utilizatorilor.

4.4. Gestiunea performanţei

4.4.1 Principiile evaluării performanţei

a) evaluarea performanţei trebuie să devină criteriul principal în baza căruia se iau decizii privind opţiunile politice, în special atunci când se iau decizii privind sistemul de gestiune a serviciilor comunitare de utilităţi publice, deoarece aceasta este un mijloc:

- de a ameliora serviciile comunitare de utilităţi publice, de corelare a rezultatele cu nevoile, de evaluare a impactului şi a raportului calitate-preţ;
- de a îmbunătăţi controlul autorităţilor administraţiei publice locale asupra utilizării resurselor publice;
- de a asigura utilizatorilor o informare adecvată privind serviciile;
- de a garanta o mai mare transparenţă a acţiunii publice;
- de a întări participarea cetăţenilor la stabilirea strategiilor locale şi la luarea deciziilor privind organizarea şi funcţionarea serviciilor care trebuie furnizate / prestate.

b) Consiliul Local Bălțați trebuie sa evalueze performanta serviciilor prin intermediul indicatorilor de performanta. Scopul final

vizat nu trebuie sa fie judecarea unei situaţii, ci ameliorarea serviciului examinat (în termeni de eficacitate, de eficienta şi de economie), dar şi satisfacerea cerinţelor utilizatorilor.

c) controalele politice şi administrative trebuie să se concentreze asupra fixării obiectivelor şi evaluării rezultatelor, lăsând în acelaşi timp o libertate de acţiune şi o responsabilitate suficiente pentru operatorii serviciilor comunitare de utilităţi publice. Aceste controale trebuie să vizeze nu numai prevenirea sau sancţionarea neregularităţilor, dar şi să asigure îmbunătăţirea calităţii prestaţiilor, punând accentul pe coerenţa între obiectivele fixate şi rezultatele obţinute, pe evaluarea rezultatelor şi pe măsurile de corecţie necesare.

d) prin competenţa lor tehnică, diversele organe de control, specializate sau generale (autorităţi statale, jurisdicţii, corpuri de inspecţie etc), trebuie să fie considerate ca garanţi şi ajutoare preţioase pentru utilizatori atunci când se constată insuficienţele serviciilor publice.

Rezultatul investigaţiilor lor trebuie să fie comunicat autorităţilor responsabile care exercită coordonarea şi supraveghere serviciului în cauză şi trebuie să facă obiectivul unei informări adecvate a utilizatorilor.

4.4.2 Punerea în practică a sistemului de evaluare

a) Consiliul Local Bălțați împreuna cu autorităţile administraţiei publice judeţene şi regionale trebuie să facă eforturi pentru a planifica - în baza orientărilor fixate la nivel naţional - punerea în practică, în etape, a unui sistem de evaluare a performanţei serviciilor. În acest scop, ele trebuie să se sprijine pe experienţele acumulate deja în ţările Uniunii Europene.

b) Consiliul Local Bălțați trebuie să îşi exercite competenţele privind evaluarea performanţelor fie direct (prin personal propriu, specializat), fie indirect (prin recursul la auditori de gestiune

independenţi) şi să se asigure că persoanele însărcinate cu evaluarea nu sunt susceptibile a fi influenţate de furnizorii/prestatorii serviciilor.

c) pentru colectarea şi prelucrarea datelor statistice, sau a altor date privind serviciile comunitare de utilităţi publice, Consiliul Local Bălțați trebuie să participe activ la sistemul de colectare a informaţiei şi să furnizeze centrelor de gestiune create la nivel naţional sau regional toate datele şi indicatorii de care dispun.

d) Consiliul Local Bălțați trebuie să coopereze cu alte autorităţi publice locale, judeţene sau regionale, să facă schimb de informaţii şi experienţe proprii în vederea generalizării bunelor practici şi a unui cadru de autoevaluare.

4.4.3 Ameliorarea gestiunii serviciilor comunitare de utilităţi publice locale

a) criteriile utilizate în evaluarea performantei trebuie să fie cuantificabile, precise, fiabile, chiar şi atunci când situaţia evoluează, să fie cunoscute dinainte fără să genereze mecanisme de adaptare perverse.

b) Consiliul Local Bălțați trebuie să organizeze sisteme de analiză comparativă pentru a fi utilizate permanent de către cei care iau decizii şi de către personalul însărcinat cu monitorizarea indicatorilor de performanţă, schimbărilor şi rezultatelor diferitelor politici dar şi pentru a permite comparaţia cu rezultatele obţinute de alte servicii similare. Sistemele de analiză comparativă şi rezultatele monitorizării trebuie să fie publicate şi accesibile tuturor utilizatorilor, prin diverse mijloace de difuzare în masă.

4.5. Concesiunea serviciului public către sectorul privat

4.5.1 Decizia de concesiune

a) Consiliul Local Bălțați trebuie să ia decizia de a concesiona un serviciu comunal de utilităţi publice având în vedere numai interesul comunităţii, dar şi în baza unor date clare şi fiabile şi în special în funcţie de raportul calitate/preţ; concesionarea serviciilor comunitare de utilităţi publice se face, de regulă, prin licitaţie publică deschisă şi are drept scop selectarea acelui operator capabil să îndeplinească serviciul încredinţat la indicatorii de performanţă solicitaţi prin caietul de sarcini şi la cele mai mici preţuri. În cazul în care încredinţarea serviciului se face prin alte proceduri de concesionare prevăzute de OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziţie publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice şi a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările şi completările ulterioare, sunt aplicabile prevederile Regulamentului Consiliului Concurentei privind ajutorul de stat sub forma compensărilor acordate anumitor

întreprinderi cărora le-a fost încredinţată prestarea serviciilor de interes economic general;

b) Consiliul Local Bălțați nu va concesiona competenţele care implică o utilizare importantă a puterii publice; concesiunea serviciului nu trebuie să pună în pericol drepturile şi libertăţile fundamentale ale cetăţenilor, garanţiile legale şi alte exigente ale unei bune guvernări (de ex. dreptul cetăţenilor de a fi ascultaţi în chestiunile care îi privesc, necesitatea de a justifica deciziile şi dreptul de recurs).

c) în caz de concesiune a serviciului public, autoritatea concedentă trebuie să păstreze responsabilitatea politica şi juridică. Este bine să se stabilească mecanisme performanţe de evaluare, cuantificare, de monitorizare şi control a contractului de concesionare şi a rezultatelor activităţilor încredinţate operatorului privat însărcinat cu furnizarea/prestarea serviciului. Costul financiar pentru autoritatea publică concedentă şi condiţiile de acordare a oricărei contribuţii financiare publice trebuie să fie definite în prealabil în vederea evitării conferirii unui avantaj economic operatorului. Contribuţiile financiare

publice sub forma compensărilor nu trebuie să depăşească suma necesară acoperirii totale sau parţiale a costurilor înregistrate de operatorul privat sau public, luându-se în considerare veniturile relevante, precum şi un profit rezonabil.

4.5.2 Clauze contractuale

a) Consiliul Local Bălțați trebuie să definească în mod clar, în caietele de sarcini, obiectivele concesiunii, în termeni cantitativi şi calitativi şi sa asigure, în contractul de delegare a gestiunii, o partajare clară a riscurilor şi responsa-bilităţilor, o structură de finanţare clară, precum şi proceduri stricte de informare şi de evaluare a rezultatelor.

b) Consiliul Local Bălțați trebuie să definească durata contractelor de concesiune a serviciului ţinând seama de nevoia operatorului de a-şi dezvolta politicile şi de a-şi amortiza investiţiile, dar şi de necesitatea de a stimula operatorul să-şi amelioreze

performanţele pentru a obţine reînnoirea contrac-tului; ca regulă generală, o durată de la zece la douăzeci de ani ar trebui sa răspundă exigenţelor.

c) Consiliul Local Bălțați trebuie să asigure responsabili-zarea operatorilor privaţi, asociindu-i, prin clauze contractuale şi structura de finanţare a serviciilor, diferitelor tipuri de risc: investiţional, industrial (costurile) şi comercial (încasările).

4.5.3 Finanţarea serviciilor în cazul gestiunii delegate

a) Consiliul Local Bălțați nu va utiliza transferurile de fonduri publice către operator pentru a compensa rezultatele unei proaste gestiuni, ci pentru:

- a împărţi costurile între beneficiarii direcţi şi indirecţi;

- a acţiona în beneficiul persoanelor defavorizate;

- a încuraja serviciile cele mai puţin dăunătoare pentru mediu;

- a asigura o dezvoltare durabilă, a face localitatea mai atractivă pentru habitat şi pentru întreprinderi.

b) Consiliul Local Bălțați trebuie să identifice în mod clar subvenţiile implicite (de ex. alocaţii de la bugetul local, diminuarea fiscalităţii, etc.), să le consolideze în orice analiză de gestiune şi să le acorde în urma unei alegeri clare şi făcute în deplină cunoştinţa de cauză.

c) orice formă de transfer de fonduri publice către operatorii privaţi din sfera serviciilor comunitare de utilităţi publice trebuie să fie făcută pe baza unui contract, stipulând ex-ante condiţiile de acordare, obiectivele de atins şi modalităţile de calcul ale sumei ce trebuie transferată.

d) Consiliul Local Bălțați trebuie să îşi organizeze evidenţa relaţiilor financiare care au loc între el şi operatorii de servicii comunitare de utilităţi publice, precum şi evidenta sumelor acordate pentru fiecare operator în parte.

4.6. Cooperarea

4.6.1 Cooperarea cu sectorul privat

a) participarea sectorului privat, cu orientare comercială sau non-comercială, în furnizarea/prestarea serviciilor comunitare de utilităţi publice este de o mare valoare şi trebuie să fie încurajată.

b) Consiliul Local Bălțați trebuie să încerce să se asocieze cu ONG-urile şi cu ceilalţi actori din sectorul privat lucrativ şi non-lucrativ în definirea politicilor şi strategiilor serviciilor, să utilizeze energia acestora în gestiunea şi urmărirea activităţilor, să utilizeze informaţiile pe care aceştia le deţin şi să pună la dispoziţia acestora o parte din informaţiile deţinute de administraţie, să participe la finanţarea activităţilor acestora etc.

c) formele de parteneriat între Consiliul Local Bălțați şi operatorii privaţi trebuie să fie complementare serviciilor oferite de operatorii direct subordonaţi autorităţii administraţiei publice locale.

4.6.2 Cooperarea intercomunitară

a) Consiliul Local Bălțați trebuie să folosească formele de cooperare inter-comunitare existente, în special în cazul în care cooperarea între colectivităţi constituie condiţia necesară pentru furnizarea eficace a unui serviciu, de exemplu atunci când mărimea unei colectivităţi şi/sau capacitatea sa financiară sunt limitate în raport cu dimensiunile şi costul serviciului în cauză.

b) în majoritatea domeniilor, trebuie ca structurile de cooperare intercomunitare să atingă o masă critică, aceea care permite sinergii şi economii de fonduri, dar trebuie şi să se asigure păstrarea contactului între aceste structuri şi fiecare din asociaţii săi şi chiar fiecare din beneficiarii săi. Această masă critică poate să varieze în funcţie de situaţii concrete (în special tipul de serviciu, situaţia geografică şi demografică, situaţia infrastructurii tehnico-edilitare etc.).

c) cu ocazia creării unei asociaţii intercomunitare, viitorii asociaţi trebuie să stabilească un plan financiar în care sa fie justificată suma capitalului social.

d) finanţarea structurilor de cooperare intercomunitară trebuie să aibă un anumit grad de stabilitate şi să fie în general asigurată prin capitalul propriu, prin preţuri şi tarife plătite de utilizatorii serviciilor, prin cotizările anuale ale asociaţilor şi prin recurgerea la împrumut şi la diversele subvenţii.

V. CREŞTEREA CAPACITĂŢII DE ABSORBŢIE A FONDURILOR DE INVESTIŢII

Dimensiunea economico - financiară a serviciilor comunitare de utilităţi publice şi rolul lor în menţinerea şi evitarea excluziunii sociale reclamă şi îndreptăţeşte accesul acestui domeniu de activitate la fondurile comunitare nerambursabile al căror obiectiv este, tocmai, armonizarea economico-socială cu standardele Uniunii Europene şi reducerea disparităţilor economice şi sociale existente între diversele regiuni ale Europei.

Creşterea capaităţii de absorbţie şi de atragere a fondurilor de investiţii este legată de capacitatea României şi a autorităţilor administraţiei publice locale - comunale sau judeţene - de a pregăti proiecte de investiţii publice, ca număr şi calitate, acceptabile pentru entităţile finanţatoare şi de a implementa programe de investiţii în conformitate cu planurile de acţiune adoptate.

Responsabilităţile pentru planificarea, fundamentarea, promovarea, aprobarea şi implementarea lucrărilor din infrastructura tehnico - edilitara a localităţilor aferentă serviciilor comunitare de utilităţi publice revin, potrivit legislaţiei în vigoare, autorităţilor administraţiei publice locale. Autorităţile de la nivel judeţean vor exercita doar un rol de îndrumare, monitorizare şi control, nu un rol de conducere în pregătirea şi implementarea proiectelor de investiţii.

5.1 Surse de finanţare

Pe baza programului de investiţii (Anexa 1) Consiliul Local Bălțați trebuie să identifice sursele pentru finanţarea proiectelor de investiţii publice. Sursele pe care autorităţile administraţiei publice locale trebuie să le ia în considerare la pregătirea planului de finanţare sunt prezentate, fără a se limita la acestea, în următoarele capitole.

5.1.1 Fonduri de la Uniunea Europeană

Asistenţa financiară primită de la Uniunea Europeană operează pe baza următoarelor principii-cheie:

a) programarea - principiu care implică diagnosticarea situaţiei existente, formularea unei strategii multianuale integrate şi coerente şi definirea de obiective concrete şi fezabile;

b) subsidiaritatea - principiu de baza a funcţionarii U.E. care se traduce prin faptul că o autoritate superioară nu trebuie şi nu poate prelua activităţile unei autorităţi inferioare, atât timp cât aceasta poate să atingă scopul în mod eficient (de aceea, fondurile structurale nu sunt direct alocate de Comisia Europeană, principalele priorităţi ale unui program de dezvoltare fiind definite de autorităţi naţionale/regionale în cooperare cu Comisia Europeană, iar selecţia şi managementul proiectelor rămân în responsabilitatea exclusiva a autorităţilor naţionale/regionale);

c) concentrarea resurselor - principiu care asigură direcţionarea celei mai mari părţi a resurselor financiare pe câteva obiective

prioritare către regiunile cu cele mai critice situaţii economice şi către grupurile sociale cele mai dezavantajate;

d) adiţionalitatea - principiu care implică faptul că asistenţa furnizată de U.E. este complementară celei asigurate de un stat membru (ajutorul comunitar trebuie să fie suplimentar şi nu un substitut pentru activităţile şi cheltuielile naţionale);

e) parteneriatul - principiu-cheie care implică cooperarea strânsă între Comisia Europeană şi autorităţile corespunzătoare, naţionale / regionale / locale, inclusiv parteneri economici şi sociali.

Sectoarele serviciilor comunitare de utilităţi publice care pot primi alocări din fondurile UE sunt:

a) alimentarea cu apă potabilă;

b) canalizarea şi epurarea apelor reziduale;

c) managementul deşeurilor solide;

d) alimentarea cu energie termica în sistem centralizat;

e) transportul public local;

f) iluminatul public.

5.1.2 Resurse de la instituţiile financiare locale, de la instituţii financiare internaţionale şi/sau obţinute prin PPP

Această sursă de finanţare va fi folosită pentru a:

a) co-finanţa proiecte cu componenta de grant de la UE;

b) finanţa proiectele de sine-stătătoare.

Consiliul Local Bălțați poate accesa resursele atât de la instituţiile financiare internaţionale, cât şi de la cele locale.

5.1.3 Resursele de la instituţiile financiare locale şi/sau obţinute prin PPP constau, fără a fi limitate la acestea, în următoarele:

a) împrumuturi de la băncile comerciale;

b) obligaţiuni locale;

c) alte instrumente financiare;

d) forme contractuale în cadrul PPP.

Resursele de la instituţiile financiare locale vor fi accesate direct de autorităţile administraţiei publice locale şi pot fi contractate luând în considerare următoarele opţiuni:

a) împrumuturi contractate direct de către operator fără implicarea autorităţii administraţiei publice locale;

b) împrumuturi contractate de către operator, dar cu garanţia parţială sau totală a autorităţii administraţiei publice locale, cu respectarea legislaţiei în domeniul ajutorului de stat;

c) împrumuturi contractate de către autorităţile administraţiei publice locale.

Relaţia cu instituţiile financiare locale va fi administrată direct de către Consiliul Local Bălțați fără implicarea autorităţilor administraţiei publice centrale.

Resursele obţinute în cadrul PPP vor fi accesate şi utilizate conform clauzelor contractuale.

5.1.4 Resursele de la instituţiile financiare internaţionale constau în principal în împrumuturi.

Modul de abordare privind contractarea împrumuturilor de la instituţiile financiare internaţionale presupune respectarea următorului protocol:

a) Consiliul Local Bălțați va contacta Ministerul Finanţelor Publice pentru a-şi prezenta intenţiile, iar toate relaţiile cu entităţile străine se vor realiza prin intermediul Ministerului Finanţelor Publice;

b) pentru instituţiile financiare care cer doar garanţie locală: **Consiliul Local Bălțați** va negocia direct cu instituţiile financiare internaţionale dar vor cere aprobarea /autorizaţia de a contracta datoria externă de la Ministerul Finanţelor Publice, înainte de a semna acordul de împrumut.

Pe baza strategiei adoptate la nivel local Consiliul Local Bălțați va decide care este opţiunea cea mai bună pentru rambursarea serviciului datoriei, luând în considerare particularităţile condiţiilor locale.

5.2 Bugetul de stat

Destinaţia fondurilor de la bugetul de stat constă, fără a se limita la acestea, în următoarele:

a) co-finanţarea proiectelor de investiţii finanţate de UE;

b) finanţarea proiectelor de sine-stătătoare în cazurile în care alte surse nu sunt accesibile datorită diferitelor constrângeri (constrângerile suportabilităţii, constrân-gerile limitării serviciului datoriei, etc);

Criteriul pentru acordarea contribuţiilor de la bugetul de stat pentru investiţiile publice de interes local vizând modernizarea şi dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilităţi publice se va baza pe:

a) suportabilitatea locală scăzută (ca şi contribuţii locale de finanţare);

b) prioritatea acordată proiectelor ce servesc mai multor autorităţi ale administraţiei publice locale;

c) Capacitatea de suport pentru atragerea altor surse de finanţare.

5.3 Bugetul local

Consiliul Local Bălțați poate contribui la finanţarea proiectelor de investiţii luând în considerare următoarele opţiuni:

a) alocarea fondurilor de la bugetul local;

b) contractarea împrumuturilor;

c) garantarea împrumuturilor;

d) realizarea de PPP.

Pe baza strategiei adoptate la nivel local, Consiliul Local Bălțați va decide care este opţiunea cea mai bună pentru rambursarea datoriei luând în considerare particularităţile condiţiilor locale.

Consiliul Local Bălțați va stabili ponderea fiecărei surse de finanţare pentru respectivul an şi pentru următorii 3 ani, pe baza unei planificări

multianuale a investiţiilor cuprinse în planurile de dezvoltare locală. Autorităţile administraţiei publice locale vor respecta regulile de alocare ale donorilor şi vor fructifica toate oportunităţile oferite de diverse programe de finanţare.

5.4 Participarea sectorului privat

Consiliul Local Bălțați poate decide, în conformitate cu legislaţia existenţa privind parteneriatul public-privat, implicarea sectorul privat pentru a eficientiza operarea serviciilor, pentru un raport calitate / preţ mai bun, pentru a extinde aria de operare, pentru a asigura creşterea calităţii şi continuităţii serviciilor comunitare de utilităţi publice, pentru a transfera o parte din riscurile şi garanţiile de operare şi finanţare sectorului privat şi pentru acoperirea nevoilor de co-finanţare în cadrul programelor europene (grant-uri).

Participarea sectorului privat nu trebuie considerată un obiectiv ci ca o modalitate de a atinge obiectivele propuse. Principalele obiective pe

care autorităţile administraţiei publice locale trebuie să le ia în considerare atunci când decid implicarea sectorului privat sunt:

a) aportul de expertiză tehnică, managerială şi tehnologică în sector;

b) îmbunătăţirea eficientei economice (investiţii operaţionale şi de capital);

c) injectarea investiţiilor de capital la scara mare sau câştigarea accesului la pieţele private de capital;

d) reducerea subvenţiilor publice (ceea ce permite redirecţionarea fondurilor eliberate);

e) izolarea sectorului de intervenţia externă pe termen scurt;

f) mărirea receptivităţii sectorului la nevoile şi preferinţele consumatorilor;

g) atragerea de fluxuri financiare extrabugetare;

h) disponibilizarea unor fonduri publice şi utilizarea lor în alte domenii de interes local.

Considerând cerinţele de investire pentru următorii ani, Consiliul Local Bălțați va lua în considerare:

a) necesarul mare de finanţare în sectoarele de mediu pentru a îmbunătăţi şi extinde serviciile de utilităţi publice în conformitate cu cerinţele U.E. şi prevederile efective ale serviciului;

b) lipsa de finanţare din fondurile publice disponibile şi incapacitatea de a acoperi costurile din resurse de la instituţii financiare internaţionale.

Aceasta implică nu doar identificarea surselor suplimentare de finanţare ci şi intenţia utilizării mai eficiente a fondurilor publice şi creşterea impactului lor. Consiliul Local Bălțați va decide dacă atingerea obiectivelor stabilite în strategia locală pot fi implementate mult mai eficient prin luarea în considerare a unei opţiuni de participare a sectorului privat.

Înainte de orice implicare a sectorului privat, Consiliul Local Bălțați pregăti un studiu privind oportunitatea participării sectorului privat, luând în considerare principiile prezentate mai sus.

5.5 Alte surse de finanţare

Consiliul Local Bălțați poate folosi alte surse de finanţare a necesarului de investiţii, dacă studiile realizate arată că folosirea acestor fonduri este fezabilă.

Pentru a putea recurge la fonduri rambursabile, Consiliul Local Bălțați trebui să asigure că au potenţial pentru rambursarea fondurilor. În acest sens este necesară elaborarea în prealabil a unui studiu detaliat privind sursele de rambursare a fondurilor (împrumuturilor) şi a posibilităţilor de rambursare.

5.5.1 Resurse de la instituţiile financiare locale, de la instituţii financiare internaţionale şi/sau obţinute prin PPP

Această sursă de finanţare va fi folosită pentru a:

a) co-finanţa proiecte cu componenta de grant de la UE;

b) finanţa proiectele de sine-stătătoare;

Consiliul Local Bălțați poate accesa resursele atât de la instituţiile financiare internaţionale, cât şi de la cele locale.

5.5.2 Resursele de la instituţiile financiare locale şi/sau obţinute prin PPP constau, fără a fi limitate la acestea, în următoarele:

a) împrumuturi de la băncile comerciale;

b) obligaţiuni locale;

c) alte instrumente financiare;

d) forme contractuale în cadrul PPP.

Resursele de la instituţiile financiare locale vor fi accesate direct de autorităţile administraţiei publice locale şi pot fi contractate luând în considerare următoarele opţiuni:

a) împrumuturi contractate direct de către operator fără implicarea autorităţii administraţiei publice locale;

b) împrumuturi contractate de către operator, dar cu garanţia parţială sau totală a Consiliului Local Bălțați, cu respectarea legislaţiei în domeniul ajutorului de stat;

c) împrumuturi contractate de către Consiliul Local Bălțați**.**

VI. FUNDAMENTAREA STRATEGIEI PRIVIND ACCELERAREA DEZVOLTĂRII SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE

Pentru fundamentarea strategiei locale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice şi pentru asigurarea unei dezvoltări durabile a sectorului serviciilor comunitare de utilităţi publice s-au avut în vedere următoarele:

a) asigurarea universalităţii, continuităţii, adaptabilităţii, transparenţei şi accesului nediscriminatoriu al populaţiei la serviciile comunitare de utilităţi publice de interes vital (principiul serviciului public);

b) aplicarea principiilor economiei de piaţă în sectorul serviciilor comunitare de utilităţi publice;

c) respectarea standardelor naţionale şi ale UE privind serviciile comunitare de utilităţi publice şi a angajamentelor României privind implementarea acquis-ului comunitar, luate în vederea aderării;

d) menţinerea unui balanţe echitabile între veniturile populaţiei şi tarifele pentru serviciile comunitare de utilităţi publice (principiul suportabilităţii);

e) realizarea managementului integrat al serviciilor comunitare de utilităţi publice care asigură coordonarea între autorităţile administraţiei publice centrale şi locale cu atribuţii şi responsabilităţi privind realizarea serviciilor comunitare de utilităţi publice şi planificarea echilibrată a resurselor financiare în funcţie de priorităţi;

f) asistarea Consiliului Local Bălțați cu privire la înfiinţarea, organizarea şi gestionarea serviciilor comunitare de utilităţi publice;

g) elaborarea studiilor de prognoză în vederea reducerii costurilor şi creşterii eficientei serviciilor comunitare de utilităţi publice;

h) armonizarea reglementărilor interne cu prevederile legislaţiei UE aplicabile serviciilor comunitare de utilităţi publice;

i) răspândirea informaţiilor de interes public în scopul asigurării unui management performant al serviciilor comunitare de utilităţi publice la nivelul comunei Bălțați, operatorilor şi utilizatorilor/beneficiarilor;

j) facilitarea participării societăţii civile la luarea deciziilor privind sectorul serviciilor comunitare de utilităţi publice;

k) implicarea activă a sectorului privat în finanţarea, realizarea şi exploatarea/operarea serviciilor;

l) coordonarea iniţiativelor colectivităţilor locale şi asocierea intercomunitară;

m) promovarea dezvoltării integrate a serviciilor comunitare de utilităţi publice şi monitorizarea planurilor de implementare pe baza participării tuturor părţilor implicate;

n) atingerea şi garantarea stabilităţii instituţionale şi financiare a colectivităţii locale.

VII. IMPLEMENTAREA SI MONITORIZAREA STRATEGIEI LOCALE

Consiliul Local Bălțați a elaborat propria strategie locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice (aplicabilă fiecărui tip de serviciu), luând în considerare, fără a se limita la acestea, următoarele puncte:

a) misiune;

b) obiective;

c) analiza situaţiei existente;

d) necesarul de investiţii pentru a atinge obiectivele şi prioritizarea acestora (plan-director şi studiile de fezabilitate);

e) analiza instituţională;

f) sursele de finanţare;

g) planul de implementare;

h) monitorizarea şi ajustarea strategiei.

7.1. Planul de implementare al strategiei locale

Pe baza necesarului de investiţii publice şi a resurselor disponibile, Consiliul Local Bălțați, în colaborare cu fiecare operator de servicii comunitare de utilităţi publice, vor pregăti programe anuale de investiţii (anexa 1), care vor conţine, fără să se limiteze la acestea, următoarele informaţii:

a) parametrii serviciului ce vor fi atinşi pentru fiecare sector al serviciilor comunitare de utilităţi publice, cu un program detaliat pentru fiecare parametru până în 2027, corelat cu programul de conformare stabilit de comun acord cu UE;

b) necesarul total de investiţii pentru fiecare sector care să fie în conformitate cu toate cerinţele, eşalonat pe ani până în 2027;

c) sursele de finanţare considerate pentru fiecare proiect de investiţii detaliate pe surse şi pe ani până în 2027;

d) măsurile pe care Consiliul Local Bălțați doreşte să le implementeze în programul propus.

Planurile de implementare a strategiei proprii privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice, adoptate la nivel local, vor tine seama de termenele prevăzute în planurile de implementare a acquis-ului comunitar şi de termenele stabilite cu autorităţile administraţiei publice centrale.

Planurile de implementare vor face parte din strategia proprie pe care Consiliul Local Bălțați, a elaborat-o pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice.

Trimestrial, Consiliul Local Bălțați, va trimite un raport compartimentului de monitorizare de la nivelul consiliului judeţean şi instituţiei prefectului în care va descrie progresele obţinute în implementarea strategiei, comparând prevederile planului de implementare cu rezultatele concrete obţinute.

7.2 Monitorizarea strategiei

7.2.1 Procesul de monitorizare a serviciului public prin implicarea cetăţeanului

Este pentru prima oară când cetăţenii, în calitate de beneficiari ai serviciilor publice sunt invitaţi să urmărească calitatea serviciilor pe care le plătesc. Serviciile publice ca: alimentarea cu apă, canalizarea, alimentarea cu gaz metan, sistemul de încălzire centrală, salubritatea, alimentarea cu energie electrică, iluminatul public, transportul urban de călători, sunt destinate cetăţenilor. Indiferent dacă sunt plătite direct de cetăţean pe baza unui contract individual sau colectiv (prin asociaţia de proprietari) sau dacă sunt plătite din bugetul local, beneficiarul final al acestor servicii este cetăţeanul. El este cel care cere calitate pentru banii plătiţi.

Autoritatea Naţională de Reglementare pentru Serviciile de Gospodărie Comunală este organismul care emite legile privitoare la serviciile publice şi asigură standardizarea procedurilor de prestare şi

de măsurare a calităţii serviciilor publice. Calitatea serviciilor publice este controlată şi de alte instituţii printre care: Direcţia de Sănătate Publică, Garda de Mediu, Oficiul pentru Protecţia Consumatorului.

Urmărirea calităţii serviciilor prin implicarea voluntară a cetăţenilor este însă o metodă sigură şi simplă de a îmbunătăţi performanţa prestatorilor, a controla costurile şi de a face administraţia publică mai responsabilă şi mai eficientă.

Scopul acestuia este participarea cetăţenilor la configurarea serviciilor publice de care beneficiază, prin monitorizarea îndeplinirii condiţiilor de calitate, semnalarea neregulilor şi, dacă este cazul, amendarea regulamentului local de salubrizare. Până la a ajunge la acest nivel de implicare însă, cetăţenii trebuie să aibă acces la un minimum de informaţii despre ceea ce vor monitoriza , astfel încât să participe la dezbaterea publică referitoare la Regulamentul Local de Salubrizare în deplină cunoştinţă de cauză.

Aşadar, se disting obiective ale procesului prin implicarea cetăţeanului, fiecare concretizat prin rezultate şi produse specifice:

- informarea cetăţenilor, printr-o campanie de informare-educare în privinţa caracteristicilor utilităţii publice
- implicarea cetăţenilor în aprecierea acestei utilităţi publice prin monitorizarea directă a îndeplinirii condiţiilor de calitate pentru serviciul prestat

7.2.2 Procesul de monitorizare a serviciului public prin implicarea autorităților locale

La nivelul Consiliului Local Bălți, funcţia de monitorizare şi evaluare va fi asigurată de ULM din cadrul primăriei. Paşii măsurabili sunt cuprinşi in planul de măsuri şi acţiuni pentru monitorizarea şi implementarea strategiei locale pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice (anexa 2).

Unitatea locală de monitorizare - ULM - va pregăti trimestrial rapoartele de monitorizare şi evaluare pentru fiecare tip de serviciu comunal de utilităţi publice şi le va transmite următoarelor entităţi în nu mai mult de 45 de zile de la sfârşitul trimestrului:

a) consiliului local

b) biroului de monitorizare de la nivelul consiliului judeţean, instituţiei prefectului;

c) altor entităţi, dacă e cazul.

Raportul trimestrial va prezenta performanţele procesului de implemen-tare şi va cuprinde doua seturi de date:

a) informaţii corespunzătoare trimestrului încheiat;

b) informaţii cumulate, corespunzătoare trimestrelor parcurse din anul respectiv.

Compartimentele de monitorizare de la nivelul consiliului judeţean şi instituţiei prefectului vor colecta toate rapoartele şi vor centraliza

informaţiile la nivel judeţean după care vor transmite informaţiile Unităţii centrale de monitorizare de la nivelul Ministerului Internelor şi Reformei Administrative nu mai târziu de 45 de zile de la sfârşitul trimestrului respectiv.

Orice schimbări în strategia locală, realizate de către autorităţile administraţiei publice locale, vor fi comunicate Unităţilor centrale şi judeţene de monitorizare, în maxim 30 de zile după aprobarea acestora.

Pe baza rapoartelor de evaluare, Comitetul de monitorizare poate propune schimbări în Strategia naţională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice.

ABREVIERI

APM	Agenţia pentru protecţia mediului
ANRSC	Autoritatea de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală
BEI	Banca Europeană de Investiţii
BERD	Banca Europeană de Reconstrucţie şi Dezvoltare
BIRD	Banca Internaţională de Reconstrucţie şi Dezvoltare
BL	Buget local
CE	Consiliul European
CL	Consiliul Local
CM	Comitet de monitorizare
DG	Direcţia Generală
IMA	Instalaţii mari de ardere
ISO	Organizaţia Internaţională pentru Standardizare

ISPA	Instrument structural de pre-aderare
l.e.	Locuitori echivalenţi
MIRA	Ministerul Internelor şi Reformei Administrative
MEFP	Ministerul Economiei şi Finanţelor Publice
MMDD	Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile
MMESF	Ministerul Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse
MSP	Ministerul Sănătăţii Publice
POS	Programele operaţionale sectoriale
PPP	Parteneriat public-privat
IFI	Instituţii de finanţare internaţionale
INS	Institutul naţional de statistică
PET	Ambalaje din polietilena tereftalata
PHARE	Ajutor pentru reconstrucţia economică - Polonia şi Ungaria
PNGD	Planul naţional de gestionare a deşeurilor
STANDARD	Instrumentul special de preaderare pentru agricultură şi dezvoltare rurală

SIM	Sistem integrat de monitorizare
UE	Uniunea Europeană
UCM	Unitate centrală de monitorizare
ULM	Unitate locală de monitorizare

ANEXE

ANEXA 1. PROGRAM DE INVESTIŢII STRATEGICE AFERENTE SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE

NR. CRT.	DENUMIREA INVESTIŢIEI	SURSA DE FINANŢARE	RESPONSABIL	TERMEN
0	1	3	4	5
1	**REALIZAREA REŢELEI DE APĂ, CANALIZARE ŞI A STAŢIEI DE EPURARE** - Introducere sistem nou canal în satele Podișu, Valea Oilor, Mădîrjești - Exindere rețea apă-canal în satul Bălțați - Introducere sistem nou apă în satele Podișu, Filiași	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanţare	Consiliul Local Bălțați	2021 - 2027
2	**SALUBRITATEA** - Amenajarea de puncte de colectare selectivă a deșeurilor menajere la nivelul comunei Bălțați	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanţare	Consiliul Local Bălțați	2021 - 2027

NR. CRT.	DENUMIREA INVESTIŢIEI	SURSA DE FINANŢARE	RESPONSABIL	TERMEN
0	1	3	4	5
3.	**TRANSPORTUL PUBLIC LOCAL** - Întreținerea și modernizarea căilor de acces principale și secundare de pe raza comunei Bălțați - Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă de pe raza comunei Bălțați - Extinderea și modernizarea iluminatului public în comuna Bălțați - Amenajarea de noi stații de călători și modernizarea celor existente - Alei și trotuare pentru pieteni și bicicliști la nivelul comunei Bălțați	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanţare	Consiliul Local Bălțați	2021 - 2027
4.	**ILUMINAT PUBLIC** - Extindere rețelei electrice în comuna Bălțați - Extinderea și modernizarea iluminatului public în comuna Bălțați	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanţare	Consiliul Local Bălțați	2021 - 2027
5.	**GAZE NATURALE**	Buget propriu Fonduri nerambursabile	Consiliul Local Bălțați	2021 - 2027

NR. CRT.	DENUMIREA INVESTIŢIEI	SURSA DE FINANŢARE	RESPONSABIL	TERMEN
0	1	3	4	5
	- Introducere sistem nou rețea gaze naturale în satul Valea Oilor și satul Podișu	Alte surse de finanţare		

ANEXA 2. PROGRAM DE INVESTIŢII STRATEGICE AFERENTE SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE

NR. CRT.	MĂSURA / ACŢIUNEA
0	1
1.	Înfiinţarea prin H.C.L. şi prin reorganizarea şi redistribuirea sarcinilor în cadrul aparatului propriu a unor structuri specializate denumite Unităţi locale pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilităţi publice – U.L.M.
2.	Elaborarea metodologiilor/procedurilor pentru accesarea fondurilor comunitare, întocmirea documentelor de programare şi pentru stabilirea criteriilor de eligibilitate specifice fiecărui serviciu public
3.	Instruirea personalului U.L.M. cu privire la elaborarea strategiilor locale, pregătirea proiectelor şi îmbunătăţirea performanţelor financiare şi operaţionale ale operatorilor
4.	Elaborarea şi aprobarea strategiilor locale cu privire la accelerarea dezvoltării serviciilor de utilităţi publice de interes local, aşa cum sunt acestea definite în Legea nr. 51/2006, precum şi a planurilor de implementare aferente acestora
5.	Întocmirea programelor de investiţii prioritare la nivelul fiecărui serviciu comunitar de utilităţi publice şi identificarea surselor de finanţare, pe baza unei planificări multianuale
6.	Estimarea necesarului de investiţii pentru înfiinţarea, reabilitarea sau, după caz, dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilităţi publice, pe baza planurilor-directoare specifice fiecărui serviciu de utilităţi publice

NR. CRT.	MĂSURA / ACŢIUNEA
0	1
7.	Stabilirea schemei de finanţare şi a ponderii fiecărei surse de finanţare pentru respectivul an şi pentru următorii trei ani, pe baza unei planificări multianuale a investiţiilor cuprinse în planurile de dezvoltare locală.
8.	Transmiterea către U.C.M. şi U.C.J a strategiilor locale, inclusiv a planurilor de implementare a acestora, cu defalcarea acţiunilor şi măsurilor preconizate
9.	Raportarea trimestrială către U.C.M. si U.C.J a progreselor făcute în implementarea strategiei şi a programelor de investiţii aferente fiecărui tip de serviciu
10.	Trimiterea de rapoarte de monitorizare pentru fiecare serviciu în parte către Consiliul Judeţean şi compartimentelor de monitorizare de la nivelul Instituţiei Prefectului

ANEXA 3. CADRUL LEGISLATIV AL FUNDAMENTĂRII STRATEGIEI LOCALE PRIVIND ACCELERAREA SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂŢI PUBLICE

- **Legea nr. 195/2006** , legea-cadru a descentralizării.
- **Legea nr. 215/2001** a administraţiei publice locale, modificată prin Legea nr. 138/2019 pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001.
- **Hotărârea nr. 246** din 16 februarie 2006 pentru aprobarea Strategiei naţionale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice- modificată prin Hotărârea nr. 942/2017 privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor;
- **Legea nr. 51/2006** privind serviciile comunitare de utilităţi publice modificată prin Ordonanța de urgență nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de

utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006 - Guvernul României;

- **Legea nr. 241/2006** a serviciului de alimentare cu apă şi de canalizare- ultima modificare realizată prin: Legea nr. 215/2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006 și abrogarea alin. (2) al art. III din Legea nr. 224/2015 pentru modificarea și completarea Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006;
- **Legea nr. 92/2007** a serviciilor de transport public local- actualizată prin Legea nr. 328/2018 ;
- **Legea nr. 230/2006** a serviciului de iluminat public.
- **Legea nr. 195/2006** , legea-cadru a descentralizării
- **Legea nr. 215/2001** a administratei publice locale, republicată

- **HOTĂRÂREA nr. 246** din 16 februarie 2006 pentru aprobarea Strategiei naţionale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice;
- **Legea nr. 51/2006** privind serviciile comunitare de utilităţi publice;
- **Legea nr. 241/2006** a serviciului de alimentare cu apă şi de canalizare;
- **Legea nr. 92/2007** a serviciilor de transport public local;
- **Legea nr. 230/2006** a serviciului de iluminat public
- **Legea nr. 155/2020** pentru modificarea și completarea **Legi**i energiei electrice și a gazelor naturale **nr. 123/2012**;
- **Ordinul nr. 178/2020** pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la sistemul de distribuție a gazelor naturale - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei – ANRE;

- **Regulamentul** privind racordarea la sistemul de distribuție a gazelor naturale, **din 09.10.2020** - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei – ANRE;
- **Ordonanța de urgență nr. 128/2020** privind unele măsuri pentru instituirea Programului național de racordare a populației și clienților noncasnici la sistemul inteligent de distribuție a gazelor naturale.